

Tomislav Tolušić, ministar regionalnog razvoja i fondova Europske unije, govori o potezima ministarstva koji će olakšati probleme prijavljivanja županijskih projekata na fondove Europske unije

Županije su nosioci razvoja i imaju kapacitete za pripremu i realizaciju projekata

Tomislav Tolušić, ministar regionalnog razvoja i fondova Europske unije, govori o obimu i dinamici prijavljivanja županijskih projekata na fondove EU, problemima na koje županije pritom nailaze i potezima koje Ministarstvo poduzima kako bi se oni uklonili.

Možete se osvrnuti na dosadašnju dinamiku prijavljivanja županijskih projekata na fondove Europske unije. Županije su nosioci regionalnoga razvoja i pokazalo se do sada da imaju kapacitete za pripremu i realizaciju projekata. Činjenica je da imamo puno pripremljenih projekata na lokalnoj i regionalnoj razini, ali zbog prijašnjeg nedostatka komunikacije i koordinacije mnogi se još nisu realizirali. Upravo iz tog razloga, uveli smo redovite sastanke s regionalnim koordinatorima i predstavnicima županija kako bi nastavili jačati partnersku suradnju i koordinaciju, a sve s ciljem veće apsorpcije EU sredstava. Također, uspostavili smo Bazu projekata koja sadržava sve ključne podatke o projektima regionalnoga razvoja, od faze projektne ideje pa sve do provedbe. Svrha je Baze projekata da se na jednom mjestu objedine svi razvojni projekti koji su u planu i provedbi da bi se integracijom s drugim sustavima i analizom stanja u pripremi optimizirala apsorpcija sredstava u dužem vremenskom razdoblju te pratilo i potpomagalo lokalnu zajednicu u pripremi projekata koji imaju potencijal za sufinanciranje iz EU, odnosno iz drugih izvora sufinanciranja.

Osim toga, kontinuirano radimo na pojednostavljenju procedura i sustava upravljanja i kontrole EU fondova kako bi došlo do povećanja apsorpcije raspoloživih sredstava. Pojednostavljenje procedura je nešto na čemu treba raditi kontinuirano i zato taj proces traje i trajat će dok god ne osiguramo našim građanima sustav koji im neće zadavati glavobolju; da nam prijavitelji ne odustaju već u startu zbog komplicirane procedure, nego da svoje vrijeme i trud usmjere prema osmišljavanju i pisanju dobrih projekata.

Kao odgovor na potrebe ulaganja u kapacitete za pripremu i provedbu projekata na lokalnoj razini i ciljano korištenje sredstava tehničke pomoći, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU kao Upravljačko tijelo OP-KK pokrenulo je Poziv za iskaz interesa Regionalnim koordinatorima za dodjelu bespovratnih sredstava iz Prioritetne osi 10 - Tehnička pomoć Opera-

ativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. vrijednog 31,5 milijuna kuna. Aktivnosti koje se mogu financirati u okviru ovoga su: savjetodavna podrška za pripremu i provedbu projekata, informativno-edukacijske aktivnosti za (potencijalne) prijavitelje i korisnike i jačanje kapaciteta regionalnih koordinatora. Poziv adresira kapacitete na lokalnoj razini za pripremu i provedbu kvalitetnih projekata, i svrha mu je povećati korištenje dostupnih sredstava ESI fondova.

Navedena ulaganja idu u smjeru da dionike na regionalnoj razini osposobe za potencijalno sudjelovanje u upravljanju regionalnim OP-ovima u budućoj financijskoj perspektivi 2021.-2028. Vrlo bitno je i spomenuti da je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije ove godine osiguralo općinama, gradovima i županijama 135 milijuna kuna za pomoć pri provedbi EU projekata putem Fonda za sufinanciranje provedbe EU projekata na lokalnoj i regionalnoj razini. Fond je uspostavljen 2015. godine, a sredstva su bespovratna i namjenska te se usmjeravaju za financiranje vlastitog učešća korisnicima na lokalnoj i regionalnoj razini koji imaju sklopljen Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava iz fondova EU za programska razdoblja 2007.-2013. i 2014.-2020. Udio sredstava za sufinanciranje vezuje se uz indeks razvijenosti jedinice lokalne, odnosno regionalne samouprave prema mjestu ulaganja.

Koji su projektni planovi u budućnosti te koji je njihov značaj za zajednicu?

U ovoj godini napravljen je stvarno ogroman posao zahvaljujući predanom radu svih ljudi koji rade u sustavu kao i korisnika. Važno je naglasiti da je Hrvatska samo u prvih šest mjeseci 2016. godine povukla 660 milijuna eura iz fondova Europske unije što je veliki uspjeh kada se uzme u obzir da je prethodnim godinama povukla svega 558 milijuna eura u cijeloj 2015. i 548 milijuna eura u 2014. godini

Ono što mogu izdvojiti kada govorimo o natječajima i projektima, u ovo kratko vrijeme uspjeli smo potpisati ugovor za željezničku prugu Dugo Selo – Križevci, objavljen je natječaj za Pelješki most, dva velika natječaja za poduzetnike u vrijednosti većoj od 1,2 milijarde kuna, uključujući još dodatnih 250 milijuna kuna za mikro i malo poduzetništvo kroz E-impuls, potpisano je osam ugovora za izgradnju i obnovu studentskih domova, objavljeno je sedam novih natječaja u zdravstvu, školstvu i socijalu uku-

Ministar Tolušić naglašava kako je Hrvatska u šest mjeseci 2016. iz EU fondova povukla više od 660 milijuna eura, što je više nego u cijeloj 2015. i 2016. godini

SLAVKO MIĐŽOR/PISXELL

▶▶
USPOSTAVILI SMO BAZU PROJEKATA KOJA SADRŽAVA SVE KLJUČNE PODATKE O PROJEKTIMA REGIONALNOGA RAZVOJA, OD FAZE PROJEKTNE IDEJE PA SVE DO PROVEDBE

pne vrijednosti oko 2 milijarde kuna.

Naravno da se tu nećemo zaustaviti. Radi se na pripremi natječaja u području gospodarstva, poduzetništva, energetske učinkovitosti, zaštiti okoliša, ruralnog razvoja, a moj tim i ja potrudit ćemo se da ti natječaji budu objavljeni u što kraćem roku, ali i

da budu što je više moguće prilagođeni potrebama naših građana. Htio bih još jednom naglasiti da su naša vrata svima otvorena i da ćemo učiniti sve što možemo da iskoristimo potencijal županija kako bi što više projekata bilo financirano, jer novaca ima više nego dovoljno za sve projekte. ❖

Sastanak Povodom obilježavanja desete obljetnice inicijative, Kolinda Grabar Kitarović primila izaslanstvo Udruge

Predsjednica podržala rad i planove Jadransko-jonske euroregije

Povodom obilježavanja desete obljetnice osnutka Jadransko-jonske euroregije predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar Kitarović primila je predsjednika Jadransko-jonske euroregije i župana Dubrovačko-neretvanske županije Nikolu Dobroslavića, prvog potpredsjednika Udruge i predsjednika regije Abruzzo Lucijana D'Alfonsa, potpredsjednika Udruge i predsjednika regije Tirana Aldrina Dalipija, župana Istarske županije Valtera Flega, predsjednika Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona Nevenka Hercega, gradonačelnika Kotora Aleksandra Stjepčevića te tajnike Udruge Francesca Coccoa i Luku Vidaka. Predsjednik Udruge župan Nikola Dobro-

► ► PREDSEDNIK UDRUGE ŽUPAN NIKOLA DOBROSLAVIĆ UPOZNAO JE PREDSEDNICU S RADOM UDRUGE I BUDUĆIM PLANOVIMA ČLANSTVA KOJE ČINI DVADESET OSAM JEDINICA LOKALNE I REGIONALNE SAMUPRAVE IZ ŠEST DRŽAVA - DRŽAVA ČLANICA EU, ALI I ONIH DRŽAVA KOJE TO ŽELE POSTATI

slavić zahvalio je na prijemu i pokroviteljstvu obljetnice te upoznao Predsjednicu s radom Udruge i budućim planovima članstva koje čini dvadeset osam jedinica lokalne i regionalne samuprave iz šest država - država članica EU, ali i onih država koje to žele postati. Župan je govorio o doprinosu Udruge stvaranju Strategije EU za Jadransku i Jonsku regiju te o njejoj budućoj ulozi u provedbi Strategije kroz aktivno sudjelovanje gradova, regija i općina.

Župan je naglasio prioritete Udruge kroz prometno povezivanje makroregije: Jadransko Jonsku autocestu od Kalamata u Grčkoj do Trsta u Italiji i dalje prema Baltiku, željeznič-

Delegacija Jadransko-jonske euroregije s predsjednicom Republike Hrvatske
URED PREDSEDNICE

ku prugu kroz Italiju od Brindisija do Ravenne, te povezivanje koridorima zapad-istok preko mora, kao što je koridor 5c od Ploča prema zemljama istočne Europe. Pritom je istaknuo važnost poticanja vlada i institucija EU za rješavanje ovih pitanja.

Predsjednica je podržala rad i planove Jadransko-jonske euroregije te je iskazala spremnost da na ove teme, sukladno svojim mogućnostima, sudjeluje u razgovorima s čelnicima drugih država makroregije. Sastanku u Uredu predsjednice prisustvovali su i stručnjaci iz Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske te posebni savjetnik Predsjednice dr.sc. Mate Granić.

Osječko-baranjska županija

Sufinancira se priprema 12 projekata vrijednih 100 milijuna kuna

Potpore Župan je potpisao ugovore s osam jedinica lokalne samouprave kojima će se za izradu projektne dokumentacije isplatiti 1,1 milijun kuna

U prostorijama Osječko-baranjske županije župan dr. sc. Vladimir Šišljagić s gradonačelnicima i načelnicima osam jedinica lokalne samouprave s područja Županije potpisao je ugovore o dodjeli potpora za izradu projektne dokumentacije za 12 projekata u vrijednosti oko 100 milijuna kuna koje će te jedinice prijaviti za financiranje iz fondova Europske unije za ruralni razvoj.

Ugovore su sa županom Šišljagićem potpisali gradonačelnici i načelnici Valpova, Belišća, Donjeg Miholjca, Feričanaca, Drenja, Ernestinova, Viljeva i Draža. Projekte je nemoguće prijaviti bez završene projektno-tehničke dokumentacije te je županijska potpora velika pomoć sredinama s malim proračunima, ističu gradonačelnici i načelnici. Riječ je o ugovorima kojima Županija sufinancira 50% sred-

stava potrebnih za izradu projektne dokumentacije, a potpore su do najviše 250 tisuća kuna i to za provedbu mjera iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014 - 2020. Temeljem navedenih ugovora Županija će ovim jedinicama isplatiti 1,1 milijun kuna. Prema riječima predstavnika gradova i općina s ovim sredstvima će pripremati brojne komunalne i infrastrukturne projekte poput

nerazvrstanih cesta, uređenja društvenih domova i drugih objekata javne namjene, izgradnje dječjih igrališta, nogostupa i javne rasvjete...

Javni poziv jedinicama lokalne samouprave otvoren je i dalje i to do 31. listopada a u županijskom proračunu za tu je namjenu predviđeno još milijun kuna s tim da županija rebalansom može osigurati i više, rekao je župan Šišljagić.

Projekt razvoja integriranog prijevoza putnika i intermodalnog tereta na području sjeverne Hrvatske

Varaždinska županija U suradnji s Međimurskom i Koprivničko-križevačkom županijom pokrenuta je izrada prometnog Master plana

Varaždinska županija, zajedno sa Međimurskom i Koprivničko-križevačkom županijom, kao partnerima, provodi Projekt razvoja integriranog prijevoza putnika i intermodalnog prijevoza tereta na području regije sjeverne Hrvatske.

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava sklopljen je s Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture, a Projekt sufinancira Europska unija kroz Operativni program Promet 2007. – 2013. iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Europska unija sufinancira projekt u iznosu od 85%, dok ostatak od 15% osiguravaju partneri na projektu, svaki sa po 5%.

Cilj projekta je izrada Master plana projekta, koji će predložiti smjernice za izradu ciljanih pod-projekata, utvrditi dodatne mogućnosti implementacije integriranog prijevoza putnika na području sjeverne Hr-

▶▶ CILJ SAMOG PROJEKTA JE POVEĆATI KORIŠTENJE JAVNOG PRIJEVOZA, BOLJE POVEZATI IONAKO KOMPLEMENTARNA GOSPODARSTVA TRIJU ŽUPANIJA, PROMET UČINITI EKOLOŠKI PRIHVATLJIVIM, SMANJITI TROŠKOVE PRIJEVOZA GRAĐANA TE POVEĆATI NJIHOVU MOBILNOST U DNEVNIM MIGRACIJAMA

vatske te pokazati njegovu učinkovitost u odnosu na postojeće prometne modele.

Također, cilj samog projekta je povećati korištenje javnog prijevoza, bolje povezati ionako komplementarna gospodarstva svih triju županija, promet učiniti ekološki prihvatljivim, smanjiti troškove prijevoza gra-

đana te povećati njihovu mobilnost u dnevnim migracijama. Osim same izrade Master plana, održana je početna konferencija i radionice za promociju integriranog prijevoza putnika u sve tri županije, partnera na pro-

Održana je prva promotivna konferencija
PD

jektu. Krajem godine, sa završetkom izrade Master plana, održat će se i završna konferencija projekta. Ukupna vrijednost projekta je 5.199.537 kuna, te je rok provedbe projekta produljen do 31. prosinca 2016. godine. ❖

Centar AluTech pomoći će malim i srednjim poduzetnicima da se što bolje pozicioniraju na velikom globalnom tržištu

Šibensko-kninska županija Održana završna konferencija EU projekta 'Uređenje i opremanje Razvojno-inovacijskog centra AluTech'

Na konferenciji za novinare, održanoj u prostorijama Javne ustanove Razvojna agencija Šibensko-kninske županije, javnosti su prezentirani rezultati EU projekta 'Uređenje i opremanje Razvojno - inovacijskog centra AluTech u Šibeniku'.

Rezultate ovog projekta prezentirali su Mira Lepur, ravnateljica Javne ustanove Razvojna agencija Šibensko-kninske županije i koordinatorka projekta, šibensko-kninski župan Goran Pauk, zamjenik gradonačelnika Grada Šibenika Danijel Mileta, Boško Ljubenković iz Odjela za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu, ujedno član projektnog tima i Zoran Belak, viši savjetnik u Javnoj ustanovi Razvojna agencija Šibensko-kninske županije, član projektnog tima i idejni tvorac ovog projekta.

"Očekujemo da ćemo kroz buduće projekte financirane iz Strukturnih i ostalih fondova EU, nastaviti daljnje financiranje Razvojno - inovacijskog Centra Alutech, što podrazumijeva zapošljavanje novih stručnjaka, dodatno opremanje Centra najnaprednijom opremom što bi sve zajedno trebalo doprinijeti razvitku Razvojno-inovacijskog centra i šire od granica Županije.

Hvala svima koji su nam svojim znanjem i sposobnostima pružili potporu na ovom projektu, te nas time

na neki način i obvezali da i dalje vjerujemo u svoju viziju u kojoj Šibensko-kninska županija može postati predvodnik u regiji, kao Županija koja spretno spaja turizam i industriju, bez koje znamo da nam nema napretka", rekao je župan Goran Pauk.

"Realizacija projekta AluTech počela je prije skoro dvije godine, a sad kad je završen, možemo reći da zapravo počinjemo jer tek smo stvorili uvjete za ostvarenje ciljeva među kojima je prvenstveno podrška malim i srednjim poduzetnicima da se što bolje pozicioniraju na velikom globalnom tržištu kojeg su i oni dio. Također, uz poduzetnike možemo pružiti podršku inovatorima u razvoju finalnih proizvoda te njihovoj komercijalizaciji", rekla je Mira Lepur na predstavljanju projekta zahvalivši svim sudionicima projekta.

Uz predstavljene aktivnosti i rezultate, na konferenciji je prikazan i promotivni film Razvojno - inovacijskog centra AluTech, nakon kojeg su sudionici konferencije u pratnji medija obišli 800 kvadrata uređenog prostora centra AluTech.

Obišli su laboratorij opremljen suvremenom opremom za ispitivanje kvalitete aluminijskih proizvoda i ostalih proizvoda od metala, konstrukcijski biro opremljen 3D opremom i radionicu u kojoj će se raditi

na inovacijama. Završnoj konferenciji prisustvovali su predstavnici Središnje agencije za financiranje i ugovaranje projekata Europske unije Jelena Starčević i Ana Crnčec.

Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije prijavila je ovaj Projekt na natječaj IPA III c Poslovna infrastruktura zajedno sa partnerima: Šibensko-kninskom županijom, Gradom Šibenikom i Sveučilištem u Splitu – Uredom za transfer tehnologije i suradnicima: Crono-

Župan Goran Pauk obišao je prostore centra AluTech
PD

mar i Hrvatskom gospodarskom komorom - Županijskom komorom Šibenik. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1,27 milijuna eura. Šibensko-kninska županija ovaj projekt je sufinancirala sa 205.053 eura.

Županija financiranjem ovog projekta želi potaknuti razvoj prerađivačkih djelatnosti, novih finalnih proizvoda, prvenstveno namijenjenih izvozu, a oslanjajući se na tradiciju koju imamo u aluminijskoj industriji od 1937. godine. ❖

Matija Posavec, međimurski župan najavljuje pokretanje Metalske jezgre i tvrdi:

Županija smo koja povlači najviše sredstava EU po broju stanovnika

Međimurski župan Matija Posavec govori o važnosti metalske industrije, novom studentskom domu i brojnim međunarodnim suradnjama.

Koje bi projekte u provedbi istaknuli kao projekte najvećeg opsega i važnosti za razvoj Međimurske županije?

Kao jedan od bitnih projekata koji bi trebao imati izrazito značajan utjecaj na razvoj međimurskog gospodarstva svakako je projekt Metalske jezgre. Naime, Međimurje je danas epicentar hrvatske metalske industrije, a tvrtke koje se u Međimurju bave obradom metala su po prihodima, za usporedbu, gotovo nadrasle četiri velika nacionalna brodogradilišta. Upravo je ovdje izrastao jedan od najrazvijenijih industrijskih klastera u državi, a svakako valja istaknuti da metalska bransa u ovom trenutku generira prihode od gotovo 2 milijarde kuna.

Preliminarnim analizama metaloprerađivačke industrije u Međimurskoj i okolnim županijama utvrđena je potreba za specifičnim uslugama koje je potrebno razviti i učiniti dostupnima malim i srednjim poduzećima kroz pokretanje novog Razvojno-edukacijskog centra za metalnu industriju – Metalske jezgre, s ciljem jačanja njihove konkurentnosti. Njegovo će osnivanje pridonijeti tehnološkom razvoju metalske industrije u Međimurju, temeljenom na transferu novih znanja i primjeni inovacija. Cilj same jezgre je uspostaviti istraživačko-razvojnu

infrastrukturu gdje će domaći i vanjski stručnjaci moći u potpunosti iskoristiti svoj potencijal i razvijati inovativne projekte visoke tehnološke razine. Iz tog je razloga proveden projekt izrade izvedbenog projekta, projekta opreme i studije izvedivosti, financiran u okviru poziva ministarstva pod nazivom 'Priprema zalihe infrastrukturnih projekata za EFRR 2014. – 2020. – Drugi poziv' putem Europskog fonda za regionalni razvoj.

Projekt je gotovo u potpunosti financiran bespovratnim sredstvima, a ukupni troškovi izrade dokumentacije iznose 610.225 kuna. Riječ je o prvom projektu takve vrste u Hrvatskoj koji je inicirala jedinica područne (regionalne) samouprave, a za operativnu pripremu projekta i kasniju uspostavu Metalske jezgre zaduženi su Regionalna razvojna agencija Međimurje (REDEA) i Tehnološko-inovacijski centar Međimurje (TICM).

U posljednjih godinu dana pripremljena je studija izvedivosti s analizom troškova i koristi, izvedbeni projekt i projekt opreme za Metalnu jezgru koja će se smjestiti u prostorima bivše vojarne unutar Centra znanja. Ukupna vrijednost projekta, uključujući rekonstrukciju zgrade u sklopu Centra znanja (bivša vojarina) i opremanje opremom za istraživanje i razvoj, iznosi 36 milijuna kuna.

Metalska jezgra provodit će aktivnosti prijenosa znanja i transfera tehnologije te nuditi usluge razvojnih programa predinkubacije i inkubacije za nove tvrtke nastale temeljem rezulta-

ta istraživanja. Također, jedan od važnijih kulturno-turističkih projekata svakako je revitalizacija Starog grada Zrinskog u Čakovcu, najvrjednijeg spomenika kulture u Međimurskoj županiji, koji se provodi u sklopu projekta Regije digitalnih muzeja Sjeverozapadne Hrvatske, u još osam drugih lokacija. U okviru projekta sanirat će se prostorije Starog grada, urediti palača, fortifikacija, zidine i bastioni, ponovno će se izgraditi srušene zgrade iz 18. stoljeća, urediti dvorište i izgraditi drveni most s pokretnim dijelom kod glavnog ulaznog bastiona. Projekt je vrijedan oko 45 milijuna kuna, a vodi ga Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije.

Nedavno je u sklopu projekta 'Uključivo studiranje' potpisan ugovor o izgradnji modernog studentskog doma u Čakovcu. Možete li reći nešto više o tome?

U sklopu projekta 'Uključivo studiranje' Međimurskog veleučilišta u Čakovcu nedavno je potpisan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava ukupne vrijednosti oko 9 milijuna kuna. Naime, u sklopu Poziva na dostavu projektnih prijedloga kojeg je raspisalo Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, prijavljen je projekt izgradnje modernog studentskog doma u Čakovcu. Time se nastavlja dobra praksa korištenja prostornih kapaciteta bivše vojarne koje je Vlada dodijelila Međimurskoj županiji. Revitalizacijom jedne od postojećih zgrada, Međimursko veleučilište u Čakovcu postat

Župan Posavec kaže kako je nedavno potpisan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za izgradnju modernog studentskog doma u Čakovcu

MARKO JURINEC/
PIXSELL

će bogatije za 23 sobe sa 32 ležaja, kafić, restoran, kuhinju, sportsko rekreacijsku prostoriju, društvenu prostoriju, knjižnicu, čitaonicu, skriptarnicu i praonicu. Na taj će se način znatno unaprijediti studentski standard u Međimurju, osigurat će se niži troškovi i time povećati učinak studiranja, odnosno broj diplomiranih studenata u Međimurskoj županiji, gdje do sada nije postojao nijedan studentski dom. To je ujedno nastavak politike brige za mlade i njihovo obrazovanje, za što se izdvaja gotovo 40% županijskog proračuna, što jasno pokazuje smjer kojim Međimurje želi ići. Osim ovog velikog projekta, nastavljamo s osiguravanjem besplatnih udžbenika i besplatnog prijevoza koji roditeljima na godišnjoj razini olakšava budžet za jednu prosječnu hrvatsku plaću, a model njegova ostvarivanja jedinstven je u cijeloj Hrvatskoj.

Koje međunarodne suradnje Županije bi istaknuli u posljednjih godinu dana? Na koji način je ta suradnja pomogla lokalnoj zajednici?

Jedan od posljednjih primjera kvalitetne međunarodne suradnje jest potpisivanje Sporazuma o suradnji Općine Štrigova i Općine Razkrižje iz Slovenije o priključenju na Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Razkrižje. Time će se kanalizacijska mreža na području Štrigove spojiti na pročištač u Razkrižju, umjesto gradnje vlastitog pročištača, što za Općinu Štrigova ujedno znači veliku financijsku uštedu, oko milijun kuna, te se ta sredstva mogu iskoristiti za neke druge projekte.

To je tek jedan od brojnih svijetlih primjera suradnje s pograničnim općinama i županijama Slovenije i Mađarske, što dokazuje i nedavno otvorena kontakt točka Zajedničkog tajništva INTERREG V-A Programa suradnje. Međimurje je županija koja po glavi stanovnika privlači najviše sredstava koja stoje na raspolaganju iz fondova Europske unije, a takav trend želimo nastaviti i dalje, stoga su ovdje česti i službeni posjeti investitora te veleposlanika u Republici Hrvatskoj. Na taj smo način uspostavili i počeli razvijati bilateralne odnose u pogledu onih djelatnosti koje čine samoupravni djelokrug obiju županija kao jedinica područna samouprave. Posebna pozornost posvetit će se suradnji između malih i srednjih poduzeća sudjelovanjem na međunarodnim sajmovima i izložbama.

Položeni su i temelji suradnje s mađarskom županijom Somogy radi što uspješnijeg korištenja sredstava EU čime bi se prvenstveno trebao potaknuti razvoj malog i srednjeg poduzetništva, što je glavni razvojni cilj naše županije. U sklopu te suradnje važno je istaknuti i druga dva područja od izuzetne važnosti, a to su prije svega turizam u kojem postoje još neiskorišteni potencijali na prostoru Mure i Drave, te poljoprivreda i povezana prehrambena industrija. Najnoviji primjer kvalitetnih projekata, kada je međunarodna suradnja u pitanju, je povezivanje Međimurja s talijanskim gradovima Norcia, Andria i Ascoli Piceno, Gospodarskom komorom Meksika i Ujedinjenih Arapskih Emirata. Njime se Međimurje stavlja na važnu turističku kartu te se otvara mogućnost predstavljanja svojih najboljih aduta na svjetskoj sceni. ❖

Zagrebačka županija

Potpisan Sporazum koji će potaknuti regionalnu suradnju i ojačati prijateljstvo Zagrebačke županije i slovenskog Posavja

Suradnja Razmjena iskustva i zajedničko korištenje financijskih sredstava iz fondova i programa Europske unije

Sporazum su, uz župana Stjepana Kožića, potpisala šest župana slovenskih općina

U prostoru Duhovno-obrazovnog centra 'Marijin dvor- Lužnica', potpis na Sporazum o međuregionalnoj suradnji Zagrebačke županije i slovenske regije Posavje stavili su župan Zagrebačke županije Stjepan Kožić te župani slovenskih općina: Bistrica na Sutli, Franjo Debelak, Brežica, Ivan Molan, Kostanjevica na Krki, Ladko Petretič, Krška, Miran Stanko, Rade-

ča, Tomaž Režun i Sevnice, Srečko Ocvirk. Cilj Sporazuma je potaknuti razvoj regionalne suradnje te ojačati prijateljstvo između Zagrebačke županije i slovenskog Posavja. Suradivati će se kroz razmjenu iskustva i zajedničko korištenje financijskih sredstava iz fondova i programa EU te kroz poticanje razvoja gospodarstva. Poticat će se i suradnja jedinica lokalne samouprave, surad-

nja u poljoprivredi i razvoju ruralnih područja, zaštiti okoliša, zdravstvu, obrazovanju i kulturi, prometu i komunalnom gospodarstvu te sportu i turizmu. "I kroz prošlo vrijeme realizirali smo projekte koji su pripomogli podizanju kvalitete života i odnosa dviju regija. Ovaj sporazum znači nastavak dosadašnje suradnje, koja će sada biti i formalizirana. Siguran sam da ćemo od sporazuma svi profitirati, da ćemo u budućem vremenu još više sjediniti ovaj prostor te kroz sredstva EU fondova pridonijeti boljem životu", rekao je župan Kožić, dodavši da se nada da će sporazum biti i svojevrsna pomoć općinama i gradovima da budu još aktivniji u zajedničkim prekograničnim projektima. U ime regije Posavje obratio se Ivan Molan, župan općine Brežice. Rekao je da je sporazum dobra osnova za zajedničke projekte i europska sredstva. "Zajednički projekti rade se za dobrobit ljudi koji žive uz granicu. Želimo vam prenijeti naša iskustva i primjere dobre prakse, a u vama vidimo dobre partnere za zajedničke projekte", zaključio je Molan. Potpisivanju Sporazuma, uz ostale, također su prisustvovali veleposlanica Republike Slovenije u RH Smiljana Knez, predsjednik Županijske skupštine Dražen Bošnjaković i gradonačelnik Zaprešića Željko Turk. ❖

Bjelovarsko-bilogorska županija

Nastavlja se uspješan projekt 'Uz potporu je sve moguće'

Rehabilitacijska potpora Osigurano je 37 pomoćnika u nastavi u 12 osnovnih i šest srednjih škola u Županiji

Nakon uspješno provedenog projekta 'Uz potporu sve je moguće' održana je završna Konferencija projekta koja je okupila nositelje projekta, partnere te učenike i njihove asistente. Riječ je o projektu vrijednom 1.807.904 kuna financiranim sredstvima Europskog socijalnog fonda, te sufinanciranom od strane Bjelovarsko-bilogorske županije u iznosu od 5%, odnosno 90.397 kuna. Projekt je osigurao 43 pomoćnika u nastavi za 48 učenika s teškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama Bjelovarsko-bilogorske županije.

Nositelj projekta bila je Bjelovarsko-bilogorska županija, a 16 osnovnih i 7 srednjih škola te Regionalna razvojna agencija Bjelovarsko-bilogorske županije sudjelovali su kao partneri na projektu. To je standard koji je primjeren 21. stoljeću i koji se provodi već jedno duže vrijeme. "Naša Županija se javila na natječaj i bila su nam osigurana sredstva od preko milijun i osamsto tisuća kuna koja su osigurala da 48 učenika dobi je 43 asistenta koja su njima sigurno bila od iznimne važnosti.

U obilasku škola vidio sam koliko učenicima znače asistenti u nastavi, koji ne samo da rade s njima u vrijeme nastave, već rade i izvan onoga što im je propisano. Postoji jedna posebna povezanost između učenika i asistenata koji često pomažu svojim učenicima i kod kuće i kod prijevoza u školu, a ono što je možda i najvrjednije omogućuje im se da provode svoje djetinjstvo sa svojim višnjacima", naglasio je župan Bajs.

Ravnateljica OŠ Velika Pisanica Ivana Gregurić istaknula je kako škola ima sreću da već niz godina ima asistente u nastavi, a posljednje tri zahvaljujući Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. "Zadatak asistenta je da dočeka učenika prije ulaska u školu, da pomaže u nastavi, točnije da pomaže učeniku u psihičkim i mehaničkim radovima. Mi smo zadovoljni s načinom rada asistenata, jer kako pomažu učenicima tako pomažu i roditeljima i tu nastaju posebna prijateljstva, ne samo između učenika i asistenta, već i asistenta i roditelja", istaknula je ravnateljica OŠ Velika Pisanica Ivana Gregurić. Mihael

Jukić, učenik koji je završio 8. razred u OŠ Nova Rača, kazao je kako mu je ovakva pomoć puno značila jer mu je asistent pomogao kad god je što trebalo. "Napredovao sam u čitanju i puno mi je značilo što mi je netko pomogao. Moj asistent i ja postali smo prijatelji, našli smo zajedničku komunikaciju i to je bilo nešto predivno", priznao je Jukić. Projekt 'Uz potporu sve je moguće - Faza II.' nastavlja se i u školskoj godini 2016./2017. Osigurano je 37 pomoćnika u nastavi za 39 učenika u 12 osnovnih i 6 srednjih škola, koji će pružiti profesionalnu i rehabilitacijsku potporu učenicima. ❖

najave

Kalendar važnih događaja po županijama

BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA

24. Jesenski međunarodni bjelovarski sajam
9.9. - 11.9. 2016., Gudovac

ISTARSKA ŽUPANIJA

Offshore World Challenge Poreč 2016, Big game fishing
7.9. - 10.9. 2016., Poreč

Dani tartufa u Istri,
10.9. - 6.11. 2016.,
Buzet, Motovun, Livade

Učka Trail 2016.,
Trail utrka, 10. rujna 2016.,
Mošćenička Draga

Brijuni adventure
race, Pustolovna utrka,
17. rujna 2016., Brijuni

Ironman 70.3, triatlon utrka,
18. rujna 2016., Pula

Weekend Media Festival
22.9. - 25.9. 2016., Rovinj

Obrtnički sajam Istre
6.10. - 10.10. 2016., Pula

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

Invest forum,
21. listopada 2016., Opatija

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

Europski tjedan regija i gradova,
7. studeni 2016.

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Jesenski sajam
gospodarstva i obrtništva,
9.9. - 11.9. 2016., Vinkovci

6. Turistički forum
kontinentalnog turizma
4.9. - 15.9. 2016., Vinkovci

51. Vinkovačke jeseni,
16.9. - 18.9. 2016., Vinkovci

ZAGREBAČKA ŽUPANIJA

Jaskanske vinske svečanosti,
8.9. - 11.9. 2016., Jastrebarsko

Rujanfest 2016.,
16.9. - 25.9. 2016., Zaprešić
(West Gate)

41. Samoborske glazbene jeseni,
18.9. - 2.10. 2016., Samobor

Dani hrane i tradicijskih
proizvoda Zagrebačke
županije i Grada Zagreba,
8.10. - 9.10. 2016., Zagreb

Dani Jelačića,
1.10. - 16.10. 2016., Zaprešić

Gastro Turopolja,
10.10. - 16.10. 2016.,
Velika Gorica

12. Bučijada u Ivanić-Gradu,
15.10. - 16.10. 2016.,
Ivanić-Grad

Potpisan ugovor za izgradnju 150 mil. kuna vrijednog studentskog doma

Dubrovnik Ovaj projekt doprinijet će razvoju samog grada, Županije i Sveučilišta

Ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Tomislav Tolušić, ravnatelj Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije Tomislav Petric i rektorica Sveučilišta u Dubrovniku Vesna Vrtiprah potpisali su u Dubrovniku ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava u iznosu od 150,9 milijuna kuna za projekt "Kompleks studentskoga doma Sveučilišta u Dubrovniku".

Svečano potpisivanje upriličeno je na Sveučilišnom kampusu Sveučilišta u Dubrovniku nakon što je sredinom lipnja Ministarstvo donijelo Odluku o financiranju u okviru Operativnog programa 'Konkurentnost i kohezija'.

Ministar regionalnog razvoja i fondova EU Tomislav Tolušić rekao je kako je riječ o projektu koji će unaprijediti razvoj cijelog juga Hrvatske.

"Cijeli projekt je vrijedan oko 200 milijuna kuna s time da je dio novca već potrošen na pripremu projekta. Ministarstvo regionalnog razvoja iz fondova EU je dodijelilo maksimalnih

300 tisuća kuna po studentu, odnosno nešto više od 150 milijuna kuna. To je kvalitetan projekt koji će doprinijeti razvoju Grada, Županije i Sveučilišta", rekao je Tolušić.

"Svega ovoga bilo bi i bez mene i bez ovih ljudi koji su danas ovdje. No bez upornog lobiranja župana Dobroslavića, saborskih zastupnika Branka Bačića i Sanje Putice te iznimne brzine u ocjeni projekta od strane djelatnika Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAPFU-a) trajalo bi puno, puno duže", naglasio je ministar, dodavši kako će Dubrovačko-neretvanska županija u razdoblju od 2017. do 2020. sa svojim projektima privući oko milijardu bespovratnih sredstava iz europskih fondova.

Župan dubrovačko-neretvanski Nikola Dobroslavić rekao je kako realizacijom ovog projekta Dubrovnik postaje u pravom smislu studentski grad.

"To je iznimno važno za razvoj Sveučilišta u Dubrovniku. Mi smo ovaj projekt podupirali na svaki na-

čin na koji smo mogli od početka. To je jedini put kojim ovo Sveučilište treba ići", rekao je Dobroslavić.

Dubrovačko-neretvanska županija posredovala je u pregovorima Ministarstva poljoprivrede i ruralnog ra-

Tolušić, Vesna Vrtiprah i Petric pri potpisivanju ugovora

PD

zvoja i Ministarstva znanosti, obrazovanja, kulture i sporta te Sveučilišta u Dubrovniku, a kako bi se zemljište prenamijenilo za potrebe izgradnje budućeg studentskog doma i riješilo pitanje Stanice za južne kulture. ❖

Zadarska županija

Do 30. rujna Mali Arsenal postaje atraktivan centar za posjetitelje

Kulturni turizam Mali Arsenal imat će HERA zaštitni znak za destinaciju

Iako je turistička sezona, radovi na nekim objektima ne staju. Jedno od takvih aktivnih gradilišta je i Mali Arsenal, koji se obnavlja u sklopu EU projekta HERA. Planirano je osnivanje edukativno - interpretacijskog centra za posjetitelje u prostorima Malog Arsenala s temom zadarskih fortifikacija u potpunosti u skladu s HERA standardnim specifikacijama za posjetiteljske centre, kako bi u budućnosti Malom Arsenalu mogao biti dodijeljen HERA zaštitni znak za destinaciju jadranskog kulturnog turizma.

Radovi na fasadi i krovu su završeni, a u ovom trenutku se izvode unu-

tarnji radovi. "U skladu sa spomenutim izvedbenim projektom, potpisan je novi ugovor s tvrtkom CREDO ING u iznosu od 599.679,00 kuna za radove na uređenju objekta Mali Arsenal u svrhu prenamjene prostora u multimedijalni centar za posjetitelje.

U okviru predmetnih radova postavljaju se staklene plohe koje će služiti kao medij za multimedijalne projekcije, saniraju podovi objekta s postavljanjem staklenih površina za prolaznike i ostali potrebni radovi", pojasnio je Hrvoje Grančarić iz Upravnog odjela za razvoj i europske procese Zadarske županije. ❖

Radovi na fasadi i krovu su gotovi, a trenutno se izvode unutarnji radovi

Brodsko-posavska županija

Ministar Kušćević dodijelio brojne odluke o sufinanciranju projekata

Veliki uspjeh Preko 9 milijuna kuna za energetske obnove pet škola

Brodsko-posavska županija na najbolji mogući način iskoristila je Pilot pozive Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja. Naime, u ovoj županiji ukupan iznos investicija u okviru Pilot poziva je 12.799.996 kuna, a putem predmetnih Odluka o financiranju tri osnovne škole, jedna gimnazija i jedna područna škola u Brodsko-posavskoj županiji dobit će ukupno preko 9 milijuna kuna bespovratnih sredstava sredstava iz EU fondova. Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja Republike Hrvatske sufinancira brojne projekte s područja energetske obnove, poticanja razvoja komunalnog gospodarstva i komunalnog standarda, kao i one manje vrijednosti za izradu prostornih planova, jedinica lokalne samouprave Brodsko-posavske županije u 2016. godini. Veliko je to priznanje nastojanjima Brodsko-posavske županije, župana Danijela Marušića, njegovih suradnika i stručnih timova koji su radili na izradi projekata.

Povodom potpisivanja odluka za radove energetske obnove za pet škola s područja Brodsko-posavske županije, čije financiranje je odlukama odobrilo Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, dodijele odluka o dodjeli sred-

Ministar Kušćević u posjeti Županiji

stava kapitalne pomoći projektima općina i gradova, kao i odluka o sufinanciranju prostornih planova jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, Brodsko-posavsku županiju posjetio je ministar graditeljstva i prostornoga uređenja Lovro Kušćević i pomoćnik ministra Igor Čizmek, a domaćini su im bili zamjenica župana Dunja Magaš i predsjednik Županijske skupštine Pero Čosić. Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja sredinom prošle godine objavilo je Pilot pozive za energetske obnove odgojno-obrazovnih javnih ustanova – za oba poziva, za izradu projektne dokumentacije te za radove energetske obnove. ❖

Stjepan Kožić, župan Zagrebačke županije govori o važnosti novog regionalnog vodovodnog sustava, projektu 'Prsten potpore' i razvoju infrastrukture širokopojsnog pristupa internetu

Svima ćemo osigurati pristup brzom internetu

uvjete da aplikaciju za projekt privedemo kraju. Projektna dokumentacija je gotova, isto kao i Studija izvodljivosti koja je na ocjeni kod Jaspersa, te Studija utjecaja na okoliš na koju čekamo očitavanje u resornom Ministarstvu. Jedno je sigurno, ovaj projekt mora i bit će riješen.

Zagrebačka županija i ove školske godine nastavlja s EU projektom 'Prsten potpore'. Na koje sve načine takva vrsta projekta pomaže lokalnoj zajednici?

Početak školske godine dočekali smo s najboljim mogućim vijestima iz Europskog socijalnog fonda – Županiji je za projekt 'Prsten potpore' dodijeljen maksimalno mogući iznos od 2,5 milijuna kuna. Radi se o projektu kojim će u 32 osnovne i srednje škole Zagrebačke županije biti angažirano 80 stručno osposobljenih pomoćnika u nastavi koji će u školskoj godini 2016./2017. pomagati u radu 102 učenika s teškoćama u razvoju. Projektom želimo osigurati stručnu potporu učenicima s teškoćama u razvoju putem angažiranja pomoćnika u nastavi radi postizanja boljih obrazovnih postignuća, uspješnije socijalizacije i emocionalnog funkcioniranja učenika. Istovremeno, projektom se želi ojačati stručni kapacitet pomoćnika u nastavi radi njihovog boljeg pozicioniranja na tržištu rada, a očekuje se i da će podići svijest javnosti o pravima i mogućnostima obrazovanja učenika s teškoćama u razvoju na području Zagrebačke županije. Ukupna vrijednost ovog jednogodišnjeg projekta je 4.242.152 kuna, od čega bespovratna EU sredstava iznose 2,5 milijuna kuna, a preostalih 1.742.152 kuna će Zagrebačka županija osigurati sama. No uspješnost ovog projekta ne smije se mjeriti samo brojkama nego i zadovoljstvom krajnjih korisnika. Ponukani njihovim sjajnim rezultatima i pozitivnim iskustvima odlučili smo i ove godine prijaviti projekt na fondove EU, ali smo povećali broj pomoćnika u nastavi, škola partnera u projektu i broj krajnjih korisnika kako bi odgovarali potrebama na terenu. Naime, prošle godine je projektom bilo obuhvaćeno 27 osnovnih i srednjih škola u kojima je bilo angažirano 70 pomoćnika u nastavi za 80 učenika s teškoćama u razvoju, a njegova je ukupna vrijednost iznosila 2.782.515 kuna. O tome koliko je projekt 'Prsten potpore' uspješan i potreban lokalnoj zajednici dovoljno govo-

ri činjenica da već sada imamo upite o tome hoće li se projekt nastaviti i sljedeće školske godine.

Priprema li Županija neke nove projekte za apliciranje?

Osim već spomenutog projekta 'Regionalni vodoopskrbni sustav Zagrebačke županije – Zagreb istok', naš drugi ključni projekt je provedba Programa razvoja infrastrukture širokopojsnog pristupa Internetu prihvatljivog za financiranje iz EU fondova za područje cijele Zagrebačke županije. Realizacijom ovog projekta, čija je ukupna vrijednost 700 milijuna kuna, omogućit ćemo priključak na brzi Internet svim kućanstvima na području Zagrebačke županije te za barem 50 posto kućanstava pristup ultrabrzom internetu. To nipošto nisu zanemarljive brojke ako znamo da prema procjeni Europske komisije 10-postotno povećanje korisnika širokopojsnog pristupa omogućuje godišnje povećanje BDP-a za 1,38 posto, kao i povećanje produktivnosti rada za 1,5 posto godišnje. U tijeku je prva faza provedbe projekta koja podrazumijeva

KROZ EU PROJEKT 'PRSTEN POTPORE' U 32 OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE BIĆE ANGAŽIRANO 80 STRUČNO OSPOSOBLJENIH POMOĆNIKA U NASTAVI KOJI ĆE U ŠKOLSKOJ GODINI 2016./2017. POMAGATI U RADU 102 UČENIKA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

sređivanje pripreme dokumentacije za prijavu projekta na EU fondove, a potom slijedi druga faza u kojoj će se raditi na projektiranju, izgradnji i upravljanju širokopojsnom infrastrukturom. Pritom treba naglasiti da će na područjima od nedovoljnog komercijalnog interesa do 85 posto ukupnih troškova biti financirano iz fondova Europske unije. Također, raduje me činjenica da je i Vlada donijela Strategiju širokopojsnog pristupa i Okvirni nacionalni program za nekomercijalna područja i time omogućila daljnju realizaciju ovog vrijednog projekta. Ovdje bih još svakako spomenuo 'Greenway', projekt izgradnje biciklističke staze uz rijeku Savu od granice sa Republikom Slovenijom do Ivanić-Grada koji provodimo sa Gradom Zagrebom. ❖

Župan Zagrebačke županije Stjepan Kožić govori o najvažnijim projektima u Županiji, objašnjava kako se financiraju te što donose lokalnoj zajednici.

Koji bi projekt koji je trenutno u provedbi istaknuli kao projekt najvećeg opsega i važnosti za razvoj Zagrebačke županije?

Svakako najopsežniji i najiščekivaniji EU projekt u provedbi je 'Regionalni vodoopskrbni sustav Zagrebačke županije – Zagreb istok' koji obuhvaća rekonstrukciju oko 400 kilometara magistralnih cjevovoda i lokalne distributivne mreže te gradnju vodocrpilišta Kosnica, kapaciteta 450 litara vode u sekundi. Iako je Zagrebačka županija danas po svim pokazateljima u vrhu razvijenosti Republike Hrvatske, nažalost, u 21. stoljeću, u državi članici Europske unije i u županiji koja okružuje Zagreb, imamo jedan veliki problem – a to je da jedan dio našeg stanovništva nema mogućnost priključka na javnu vodoopskrbu. Problem je još veći kada znamo da osim što pogađa 29 posto žitelja u istočnom dijelu Zagrebačke županije, odbija i potencijalne investitore te tako sprečava aktivniji gospodarski razvoj tog područja. Već generacijama

▶▶ NAJOPSEŽNIJI I EU PROJEKT U PROVEDBI JE 'REGIONALNI VODOOPSKRBNI SUSTAV ZAGREBAČKE ŽUPANIJE – ZAGREB ISTOK' KOJI OBUHVAĆA REKONSTRUKCIJU OKO 400 KILOMETARA MAGISTRALNIH CJEVOVODA I LOKALNE DISTRIBUTIVNE MREŽE TE GRADNJU VODOCRPILIŠTA KOSNICA

problem neizgrađene vodoopskrbne mreže opterećuje naše žitelje, smanjuje im kvalitetu života i imovine, ali sada smo napokon na korak do početka njegovog rješavanja. Budući da je projekt vrijedan čak 103 milijuna eura jasno je da je njegova potpuna i kvalitetna realizacija moguća jedino uz izdašnu potporu fondova EU. Ovaj projekt jedan je od ukupno sedam projekata regionalnih vodoopskrbnih sustava koji su uvršteni na listu projekata za sufinanciranje iz Kohezijskog fonda EU, a moram istaknuti da smo mi prvi i jedini u Hrvatskoj ujedinili sva postojeća trgovačka društva koja na istočnom dijelu županije obavljaju usluge javne vodoopskrbe i odvodnje u jedno te na taj način stvorili

Župan Kožić ističe kako čak 29 posto žitelja u istočnom dijelu Zagrebačke županije nema mogućnost priključka na javnu vodoopskrbu

PD

Goran Pauk, šibensko-kninski župan želi efikasniji sustav regionalne politike i EU fondova

Ulaganje u ljudske resurse ključ je za povlačenje sredstava iz EU i razvoja županije

S Goranom Paukom, županom Šibensko-kninske županije, pričali smo o najbitnijim projektima financiranim iz fondova EU, njihovom utjecaju na razvoj lokalne zajednice te prilikama koje se otvaraju u budućnosti.

Koje bi projekte u provedbi istaknuli kao projekte najvećeg opsega i važnosti za razvoj Šibensko-kninske županije?

U Šibensko-kninsku županiju do danas se iz fondova Europske unije financiralo ili su trenutno u provedbi projekti u vrijednosti od oko 75 milijuna eura. Počeli smo još 2006. godine, tada smo iz projekt CARDS sufinancirali niz infrastrukturnih projekata, a od kojih bi izdvojio izgradnju infrastrukture za prvih 20 hektara u Poduzetničkoj zoni Podi u Šibeniku i izgradnju sustava za pročišćavanje otpadnih voda u gradu Skradinu te pripremu projekata za sustave vodoopskrbe i odvodnje za Drniš i Knin, a koji su kasnije financirani iz projekta IPA III b.

Koliko su projekti Europske unije potaknuli razvoj lokalne zajednice u županiji i u kojim segmentima je to posebno naglašeno?

Jačanje poslovne infrastrukture rezultira jačanju gospodarstva. Stoga smo kao županija kojoj je jedna od strateških djelatnosti metaloprerađivačka industrija, a upravo s ciljem pozicioniranja Šibensko-kninske županije kao regionalnog industrijskog lidera u području inovacija u sektoru lakih metala i pomorskim djelatnostima jačajući održiv gospodarski rast, izgradili Razvojno inovacijski centar Alu-

▶▶ U TIJEKU JE PRI-PREMA NOVOG PROJEKTA ZA RAZVOJ MREŽE PODUZETNIČKIH I POTPORNH INSTITUCIJA ŽUPANIJE ZA NATJEČAJ IZ OPERATIVNOG PROGRAMA KONKURENTNOST I KOHEZIJA

Tech koji je izgrađen i opremljen kroz projekt 'Uređenje i opremanje Razvojno-inovacijskog centra (AluTech) u Šibeniku'. Centar je organiziran u okviru Javne ustanove Razvojna agencija Šibensko-kninske županije, ukupne veličine oko 800 četvornih metara. U tijeku je priprema novog projekta za razvoj mreže poduzetničkih i potpornih institucija županije za natječaj iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija kao i navedenog projekta Alutech za prijavu za natječaj za Centre kompetencija.

Turistička valorizacija kanala sv. Ante u Šibeniku jedan je u nizu važnih projekata; tim projektom obogaćena je turistička ponuda grada Šibenika kroz novoizgrađenu šetnicu u duljini od 4,5 kilometara. U tijeku je također i izrada projektne dokumentacije za projekt Turistička valorizacija tvrđave Sv. Nikole u kanalu Sv. Ante. Upravo radimo na izradi projektne dokumentacije za Centar za posjetitelje Šibensko-kninske županije, a koji će se raditi u sklopu Projekta zaštite suhozidne tradicijske gradnje – HEREDITAS. Uz projektne dokumentaciju, očekujemo da ćemo navedene projekte prijaviti na nadolazeće natječaje iz Operativnog programa za konkurentnost i koheziju. Turistički rast treba biti praćen i poboljšanjem kvalitete obrazov-

nog sustava. Stoga je u županijskim planovima i izgradnja nove Turističko ugostiteljska škola Mandalina - formiranje Centra kompetencija koji bi omogućili prostorne i materijalne uvjete za kvalitetnije obrazovanje i osposobljavanje kadrova u turizmu.

U okviru projekta HERA 'Održivo turističko upravljanje jadranskom baštinom', županiji je alocirano oko 270.000 eura. HERA je strateški projekt financiran iz IPA programa Jadranska prekogranična suradnja 2007.-2013., a projektom se definira metodologija za doseganje standarda i dodjelu oznake za jadransku destinaciju kulturnog turizma naziva HERA. U okviru projekta istražen je i opremljen arheološki lokalitet Velika Mrdakovica te je osmišljena kulturna ruta 'Voda – moćna stvarateljica povijesti'.

Aktivno smo sudjelovali u projektu 'Razvoj turizma na rubnim dijelovima Nacionalnog parka Krka' kojim je povučeno oko 600.000 eura za osnaživanje turističkih potencijala drniškog područja. Naša Razvojna agencija također aktivno educira i savjetuje sve zainteresirane o programima ruralnog razvoja a u tijeku je i evaluacija prekograničnog projekta vezanog za uspostavu edukacijskog centra za uzgoj smilja i maslina u Hrvatskoj i BIH. Aktivno se radi na i na razvoju sektora marikulture u smislu izrade potrebne projektne dokumentacije i studija, a očekuje se i prijava infrastrukturnog projekta za Purifikacijski centar za školjke.

U tijeku je i Program integralne fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima, unutar kojega bi

Župan Goran Pauk kaže kako je županija do sada iz fondova EU povukla 75 milijuna eura

PD

▶▶ MNOGO VEĆI IZNOS SREDSTAVA, NEGO ŠTO JE TO SADA SLUČAJ, TREBALO BI USMJERITI NA POTREBE REALNOG SEKTORA, MALOG GOSPODARSTVA TE RURALNOG I OPĆENITO RAZVOJA HRVATSKIH SELA GDJE SE TRENUTNO DEŠAVA EGZODUS STANOVNIŠTVA

grad Kninu iz EU fondova trebao povući 25 milijuna eura za razvojne projekte. Šibensko-kninska županija prva je u Hrvatskoj donijela Plan integralnog upravljanja obalnim područjem kojeg je izradio PAP RAC - Centar za regionalne aktivnosti Programa prioritarnih akcija (PAP/RAC) pri Mediteranskom akcijskom planu (MAP).

Putem projekta HOLISTIC Šibensko-kninskoj županiji alocirano je oko 400 000 eura. Radi se o strateškom projektu financiranom iz pretpripravnog fonda Europske unije IPA ADRIATIC - Jadranska prekogranična suradnja u kojem županija u suradnji s Razvojnom agencijom provodi aktivnosti prevencije šumskih požara i zaštite javnih zgrada od posebnog značaja od potresa te podržava održivu uporabu biomase.

Razvojna agencija županije je povukla i oko 31.000 eura za projekt Partnerskog vijeća za tržište rada putem kojeg nastoji podržati lokalne dionike u definiranju, stvaranju i provođenju politika zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa na području županije. U tijeku je priprema projekata za opremanje odjela Opće bolnice Šibenik, kao i projekt primarne zdravstvene zaštite ukupne vrijednosti od oko 8 milijuna kuna.

Što smatrate ključnim za pokretanje projekata Europske unije i povlačenje sredstava iz EU fondova?

Ulaganje u ljudske resurse ključ je za povlačenje sredstava iz Europske unije i temelj daljnjeg razvoja Šibensko-kninske županije i Republike Hrvatske u cjelini. Zahvaljujući kontinuiranom ulaganju u cjeloživotno obrazovanje djelatnika danas se možemo pohvaliti jakim županijskom Javnom ustanovom Razvojnom agencijom Šibensko-kninske županije koja je sposobna ne samo provoditi projekte financirane od strane EU već pripremati i osmišljavati razvojne projekte za financiranje iz EU fondova.

Preko Razvojne agencije omogućena je i edukacija poduzetnika i svih onih koji žele unaprijediti svoje poslovanje i pripremiti se za korištenje EU fondova.

Također, naglasio bi i važnost učinkovite suradnje lokalnih, nacionalnih europskih institucija te osiguranje učinkovitog sustava protočnosti i razmjene informacija na svim razinama. Županije se na regionalnoj razini kontinuirano zalažu za uvrštenje svojih regionalnih specifičnih ciljeva i prioriteta u operativne programe a koji su temelj alokacije svih Europskih sredstava za regionalne i lokalne projekte.

Prijeko nam je potrebna adekvatna regionalna politika Europske unije, konzistentnija strategija razvoja te bolja i učinkovitija raspodjela europskih sredstava za regionalne i lokalne projekte. Naime, mnogo veći iznos sredstava, nego što je to sada slučaj, trebalo bi usmjeriti na potrebe realnog sektora, malog gospodarstva te ruralnog i općenito razvoja hrvatskih sela gdje se trenutno dešava egzodus stanovništva. Novi višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2020. - 2027. prilika je za bolje sagledavanje stvarnih potreba regija i lokalnih područja te u konačnici i osmišljavanje boljeg i efikasnijeg sustava regionalne politike, EU fondova i instrumenata. ❖

Hrvatska zajednica županija nastavlja s aktivnostima projekta Ladder

Fokus grupa U Karlovcu će se 9. rujna diskutirati o DEAR pristupu

Dva mikroprojekta kreću u realizaciju, a financirat će se u iznosu od 2000 do 6000 eura

Brojne jedinice i tijela lokalne i regionalne samouprave te organizacije civilnoga društva odazvale su se na Poziv Hrvatske zajednice županija i prijavile svoje projektne ideje temeljene na DEAR pristupu (Development Education and Awareness Raising). Poziv na prijavu projekata raspisan je s ciljem osvješćavanja javnosti o globalnim razvojnim temama i promicanja obrazovanja za razvoj. DEAR pristup je program EU kojemu je cilj osvjestiti građane o međuovisnosti globalnih i lokalnih ra-

zvojnih problema te potaknuti njihov angažman u svrhu razvoja i smanjenja siromaštva. Pristup je usmjeren na ostvarenje UN-ovih 17 globalnih ciljeva održivog razvoja. Prijave za sufinanciranje bile su otvorene do 8. srpnja 2016. godine, a dva mikroprojekta koji imaju izgleda da poluče najbolje rezultate i posluže kao primjer i nadahnuće građanima, nevladinim organizacijama i jedinicama lokalne samouprave u rujnu će krenuti u realizaciju. Projekti će se financirati u iznosu od 2000 do 6000 eura, a ukupno tra-

janje projekta usmjerenih na obrazovanje za razvoj i podizanje svijesti predviđeno je do sredine prosinca. Osim spomenute aktivnosti, aktualna je i fokus grupa koja će se 9. rujna održati u Karlovcu. Cilj ove aktivnosti je kroz diskusiju s ljudima koji su upoznati s DEAR pristupom dobiti povratne informacije o tome kako ga poboljšati na nacionalnoj i lokalnoj razini, koje su preporuke kako bi DEAR bio što bolje uključen u nacionalni kontekst te prikazati neke primjere dobre prakse po pitanju projekata koji su usmjereni na osvješćavanje javnosti o globalnim razvojnim temama i promicanje obrazovanja za razvoj. U fokus grupi će sudjelovati osobe koje su na različite načine već upoznate sa DEAR pristupom – sudionici i treneri lokalnih treninga, građani novinari, osobe koje su prijavljivale projekte na javni poziv za sufinanciranje mikroprojekata temeljenih na spomenutom pristupu, ali i svi oni koji su se već susreli sa spomenutim pristupom.

Projekt Ladder prvi je europski projekt u koji je uključena Hrvatska zajednica županija. Ukupna vrijednost projekta je 4 milijuna eura, a provodi se u 18 zemalja članica i 17 zemalja nečlanica EU. Kroz projekt se nastoji osnažiti lokalne vlasti za njihovu ulogu u procesima održivog razvoja i postizanje aktivnog sudjelovanja građana kroz poticanje provedbe DEAR pristupa. Od brojnih aktivnosti u sklopu ovog projekta, posebno je važno spomenuti radne skupine vezne za teme Mladi i razvoj, Sjevernoistočna Europa i Javno-privatno partnerstvo za razvoj. Članovi radnih skupina predstavnici su županija te će oni davati mišljenja na određene teme kako bi dali smjernice za razvoj spomenutih tema na europskoj razini. ❖

Vukovarsko-srijemska županija

Sastanak tima projekta RECALL

Ide dalje Zajedno protiv klizišta

U Vukovaru je održan sastanak kooperativnog tima projekta 'RECALL – Zajedno protiv klizišta'. Na sastanku na kojem se razgovaralo o budućim aktivnostima projekta RECALL sudjelovali su Helena Valentić, viša savjetnica UO za međunarodnu suradnju i EU poslove, Hrvoje Radman, viši savjetnik specijalist UO za međunarodnu suradnju i EU poslove, Ivan Kubiček, asistent na projektu, Davor Šijanović, ravnatelj Gimnazije Vukovar, predstavnici Stožera za za-

Predloženo je širenje suradnje

štitu i spašavanje i Državne uprave za zaštitu i spašavanje, prof. Snježana Mihalić Arbanas s Rudarskog-geološkog-naftnog fakulteta Zagreb, prof. Željko Arbanas s Građevinskog fakulteta Rijeka, prof. Krunoslav Minažek s Građevinskog fakulteta Osijek te predstavnici Stožera za zaštitu i spašavanje i Državne uprave za zaštitu i spašavanje. Prije samog sastanka sudionici su posjetili pilot područje Gimnazije Vukovar.

Osim planiranja aktivnosti u okviru projekta RECALL, zaključeno je kako treba uspostaviti trajnu i čvrstu suradnju koja će u budućnosti rezultirati i brojnim drugim projektima. ❖

Županije i dalje transparentnije od većine lokalnih jedinica

Povjerenje Transparentnost podrazumijeva mogućnost građana da dobiju točne i razumljive informacije o proračunu

Organizaciji Instituta za javne financije u srpnju je objavljeno istraživanje 'Transparentnost proračuna lokalnih jedinica' kojim su obuhvaćene sve županije, gradovi i općine. Transparentnost proračuna podrazumijeva mogućnost građana da dobiju potpune, točne, pravovremene i razumljive informacije o proračunu. Građanima se omogućuje uvid u javnu nabavu i kretanje javnog proračuna, povećava se odgovornost lokalnih vlasti i smanjuje mogućnosti za korupciju, a analiza ukazuje da transparentnost prije svega ovisi o političkoj volji lokalnih vlasti.

Otvorenost proračuna, dostupnost i jasnoća objavljenih podataka i informacija državne i lokalne vlasti preduvjet su za stvaranje povjerenja između građana i načelnika, gradonačelnika i župana.

“Prema prosjeku svih lokalnih jedinica na svom području najotvorenije su Bjelovarsko-bilogorska, Brodsko-posavska, Dubrovačko-neretvanska, Istarska, Karlovačka, Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska, Šibensko-kninska, Varaždinska, Zadarska i Zagrebačka županija. Analizom istraživanja prema vrstama lokalnih jedinica, županije su vrlo transparentne u izvršavanju proračuna“, izrazila je zadovoljstvo ravnateljica Instituta za javne financije Katarina Ott. Podsjetimo, u intervjuu za newsletter Hrvatske zajednice županija s temom 'Antikorupcija i transparentnost upravljanja' predsjednik Hrvatske zajednice županija i šibensko-kninski župan Goran Pauk rekao je kako pored objavlivanja podataka, informacija i dokumenata na web stranicama županija, redovnog vreme-

Lokalne jedinice ocijenjene najvišom ocjenom u istraživanju, dobile su i priznanje Instituta

na za upite građana prema županima i dužnosnicima, uz sjednice skupština otvorenih rasprava te uz savjetovanja prema građanima, uprava dodatno treba poticati otvorenost i dostupnost podataka kako bi bila bliža građanima jer se na taj način između ostalog dijeli i odgovornost za odluke.

“Transparentnost podataka je putokaz za informiranje o potrošnji proračunskih sredstava. Vjerujem da će na idućem predstavljanju rezultata istraživanja sve jedinice dobiti priznanje Instituta za visoku razinu transparentnosti“, rekla je ministrica

uprave Dubravka Jurlina Alibegović. Ministar financija Zdravko Marić kazao je kako osim Instituta za javne financije veliku ulogu u približavanju transparentnosti općoj i stručnoj javnosti imaju lokalne jedinice, ministarstva, ali i Zajednica županija, Udruga gradova i Udruga općina koje svojom kontinuiranom suradnjom podižu svijest svojih članica o značaju proračunske otvorenosti za poboljšanje komunikacije s građanima, promoviranje odgovornosti lokalnih vlasti i podizanje povjerenja građana u način trošenja lokalnih sredstava. ❖

Trećina proračuna ulaže se u školstvo

Županije Izdvajaju 1,3 mlrd. kn

Ulaganja u školstvo svakako su jedan od prioriteta svake županije te one, u skladu sa svojim financijskim mogućnostima, kontinuirano planski ulažu upravo u obrazovanje. Županije u prosjeku za obrazovanje izdvajaju 36 posto od ukupnog proračuna, a na razini Hrvatske godišnje se radi o broju od 1,3 milijarde kuna usmjerenih za obrazovanje. “Najveći problem kod decentraliziranih funkcija odnosi se na nedostatak sredstava za funkcioniranje. U tom smislu, škole su s jedne strane suočene sa sve manjim brojem učenika, a s druge strane troškovi energenata, investicijskog održavanja i tekućih popravaka ostaju i dalje na istoj razini bez obzira na broj korisnika“, istaknuo je predsjednik Hrvatske zajednice županija, Goran Pauk. ❖

Peti Kvarnerski festival mora i pomorske tradicije

Primorsko-goranska županija Na 'Fiumare 2016' slavilo se pomorstvo, brodarstvo, ribarstvo i sve ono što je tradicija ovog kraja

U prostoru HNK Ivana pl. Zajca otvoren je peti po redu Kvarnerski festival mora i pomorske tradicije 'Fiumare 2016.', s predprogramom koji između ostalog uključuje održavanje 4. jezerske regate tradicijskih barke na jedra u Fužinama. Na otvorenju festivala prisustvovali su predstavnici Primorsko-goranske županije, Grada Rijeke, TZ Kvarnera, TZ Grada Rijeke, Lučke uprave Rijeke i Udruge Tradicijska jedra Kvarnera Rijeka i brojnih drugih koji su doprinijeli realizaciji samog festivala. U ime Primorsko-goranske županije na otvorenju nazočnima se obratila zamjenica župana Marina Medarić.

"Primorsko-goranska županija i Rijeka oduvijek žive s morem i od mora. Ovaj festival upravo slavi pomorstvo, brodarstvo, ribarstvo i sve ono što je godinama dio ovoga kraja i što je ostalo upravo zahvaljujući ljudima koji su prenosili ovu tradiciju. U godini kad se Rijeka počela pripremati za Europsku prijestolnicu kulture red je da se prisjetimo i slavne prošlosti. Cijela naša Županija oduvijek je bila posebna i različita, međutim uvijek nas je more povezivalo sa cijelim svijetom", rekla je Medarić prilikom otvorenja festivala.

Ove godine Festival mora i pomorske tradicije Fiumare 2016. obilježava svoje jubilaro peto izdanje,

POVEZUJUĆI POMORSKU I TRGOVAČKU TRADICIJU PROŠLOSTI S DANAŠNJOM SVAKODNEVNICOM, FESTIVAL JE SVOJEVRŠNI VREMEPLOV NA AUTENTIČNIM LOKACIJAMA MRTVOG KANALA I VERDIJEVE ULICE

istaknuo je predsjednik organizacijskog odbora Fiumare Goran Mohović, dodavši kako je od skromnih početaka do danas Festival postao respektabilan. U sklopu Fiumare 2016. događa se čitav niz zbivanja, od izložbi i radionica do popularno-znanstvenih predavanja. Najavljena je i regata tradicijskih barki u riječkoj luci koja će završiti svečanim vatrometom i ribarskom feštom na rivi. Povezujući pomorsku i trgovačku tradiciju prošlosti s današnjom svakodnevnicom, 'Fiumare 2016.' je svojevrsni vremeplov na autentičnim lokacijama Mrtvog kanala i Verdijeve ulice, a tradicijske barke prezentirane na samom riječkom Korzu zauzimaju cijeli riječki akvatorij i luku. Drvene barke na jedra usidrene u Mrtvom kanalu, trgovci i obrtnici u tradicijskim nošnjama iz svih krajeva Kvarnera, interaktivne radionice pomorskih i ribarskih vještina, promocija starih obi-

čaja, gastronomska ponuda autohtonih jela i vina, organizirani razgledi povijesnih lokacija užeg središta grada, regate tradicijskih barki na jedra, izložbe, predavanja, dani otvorenih paluba i muzeja, ribarska večer, svečani konvoj brodova i brodića 'Rijeka s mora', samo su dio bogatog programa.

Prošle je godine manifestacija Fiumare bila održana s predznakom 'Mala Barka' – u sklopu Međunarodnog projekta 'Turistička valorizacija pomorske, ribarske i brodogradi-

Na otvorenju festivala bili su predstavnici Županije, Grada Rijeke i turističkih zajednica

PD

teljske baštine', odobrenog u sklopu Operativnog programa Slovenija-Hrvatska 2007.-2013. Projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije, iz Europskog fonda za regionalni razvoj, čije su aktivnosti završene zaključno s 29. travnjem 2016. godine. 'Kvarnerski festival mora i pomorske tradicije Fiumare' nema samo zabavni karakter, već se radi o manifestaciji s edukativnim elementima budući da su se u sklopu manifestacije održavala razna predavanja i niz interaktivnih radionica. ❖

Otvoren Panonski drveni centar kompetencija kojim Virovitica postaje središte za razvoj drvoprerađivačke industrije

Virovitičko-podravska županija Uspješno realiziran najveći i najznačajniji projekt iz Strukturnih fondova EU vrijedan 45 milijuna eura

Ministar regionalnog razvoja i fondova EU Tomislav Tolušić simboličnom predajom ključa obnašateljici dužnosti župana Sanji Bošnjak, uz nazočnost, između ostalih, Andreja Plenkovića, zastupnika u Europskom parlamentu, kao i ministra zdravlja Daria Nakića, otvorio je Panonski drveni centar kompetencija, najznačajniji europski projekt Virovitičko-podravske županije vrijedan gotovo 45 milijuna kuna, od čega je 99 posto bespovratnih europskih sredstava.

Na prigodnoj svečanosti uz niz visokih uzvanika, koja je održana u sklopu obilježavanja Dana Virovitičko-podravske županije, Panonski drveni centar kompetencija otvorio je svoja vrata u Poduzetničkoj zoni II u Virovitici te će u budućnosti, s obzirom na vrhunsku opremu koja se nalazi u njemu, pozicionirati i Virovitičko-podravsku županiju kao i grad Viroviticu kao središte drvoprerađivačke industrije u Hrvatskoj. Virovitičko-podravska županija, kao nositelj projekta, financirala je jedan posto vrijednosti projekta, a u budućnosti će surađivati s partnerima u proved-

bi, VIDROM – Agencijom za regionalni razvoj Virovitičko-podravske županije, Institutom Ruđer Bošković i Šumarskim fakultetom u Zagrebu te biti otvorena za suradnju s poduzetnicima iz drvoprerađivačkog sektora, ali i drugih industrija.

Drveni centar je primjer uspješne suradnje znanstvenika, lokalne zajednice i industrije. Ovaj projekt usmjeren na jačanje drvoprerađivačkog sektora definitivno je od strateškog značenja ne samo u Hrvatskoj,

Na otvorenju Centra bili su Tomislav Tolušić, Andrej Plenković i Sanja Bošnjak

PD

nego i u zemljama regije čiji će poduzetnici sigurno koristiti usluge Centra - izjavio je ministar Tomislav Tolušić. Panonski drveni centar kompetencija omogućit će povećanje konkurentnosti drvoprerađivačkih poduzeća na širem panonskom području, ali i na cijelom području Republike Hrvatske.

Naručitelji iz poslovnog sektora imat će mogućnost ugovarati usluge primijenjenih i razvojnih istraži-

vanja i dizajna inovativnih proizvoda od drva te razvoja drvnih tehnologija i drvenih konstrukcija za graditeljstvo, a sve to uz suradnju akademske zajednice. Centar će pružati i usluge informiranja, edukacije, promocije i inkubacije poduzeća u drvoprerađivačkom sektoru.

Uz istraživanje i razvoj proizvoda od drva i prateće industrije Centar će nuditi i usluge transfera tehnologije prema malim i srednjim poduzetnicima te usluge izrade prototipa inovativnih proizvoda od drva, uslugu produkt dizajna, dizajna pakiranja za proizvode od drva i proizvode pratećih industrija, zatim usluge poslovnog savjetovanja i kreiranja robnih marki.

Nositelj ovog uspješno provedenog projekta je Virovitičko-podravska županija koja će se pozicionirati kao središte za razvoj drvoprerađivačke industrije. U suradnji s Institutom Ruđer Bošković i Šumarskim fakultetom u Zagrebu u Panonskom drvnom centru kreirat će i specijalizirane programe za podizanje kompetencija radne snage u drvnjoj i pratećim industrijama. ❖

Sanja Bošnjak, obnašateljica dužnosti župana Virovitičko-podravске županije:

Proveli smo stotinjak projekata financiranih iz EU fondova vrijednosti oko 200 milijuna kuna

Sa Sanjom Bošnjak, obnašateljicom dužnosti župana Virovitičko-podravské županije, razgovarali smo o važnosti projekta Panonski drveni centar kompetencija, ulozi razvojne agencije VIDRA pri izradi i provedbi projekata EU te rezultatima revizije Državnog ureda o financijskom poslovanju Županije.

Koje bi projekte u provedbi istaknuli kao projekt najvećeg opsega i važnosti za razvoj Virovitičko-podravské županije?

Teško je izdvojiti jedan projekt jer su svi posebni i različito doprinose razvoju Virovitičko-podravské županije, od prvog EU projekta pod nazivom DENS kojim su se jačali razvojni kapaciteti i naših poduzetnika ali i djelatnika VIDRE pa do zadnjeg odobrenog projekta iz natječaja kulturne baštine, a koji se odnosi na obnovu dvorca Janković u Suhopolju u svojevrsan Centar za posjetitelje. Upravo na ovom prvom, stvarana je podloga kroz umrežavanje poduzetnika i njihovu edukaciju za klastere za naš Panonski drveni centar kompetencija (PDCK), izgradnja kojeg je gotova. No, sad nam slijedi onaj vrlo važan dio koji se odnosi na uporabu usluga PDCK, korištenje najsuvremenije opreme u stvaranju inovativnih novih proizvoda koji će omogućiti veću konkurentnost naših poduzetnika i svih potencijalnih korisnika usluga centra za č-

▶▶ ZA MENE JE VIDRA JOŠ UVIJEK NAJVAŽNIJI PROJEKT

VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE JER SVE ONO ŠTO SE NA ČITAVOM PODRUČJU ŽUPANIJE FINANCIRA, IMA ILI JE IMALO NEKU POVEZNICU S VIDROM

tavo područje Republike Hrvatske i susjedne nam zemlje.

Ukupna vrijednost projekta je nešto malo više od 44,7 milijuna kuna, od kojih je 99% sufinancirano EU sredstvima. U skladu sa praksom razvijenih europskih zemalja, Centar će omogućiti primjenu naprednih tehnoloških dostignuća našim poduzetnicima u razvoju novih proizvoda. Možda je bitno za izdvojiti strojeve kao što je 5 – osni CNC, koji će omogućiti brzu, preciznu i kontroliranu obradu i izradu drvenih elemenata, 3D skener i 3D printer imaju svoju primjenu ne samo u drvo - prerađivačkoj industriji već i u primjeri-

▶▶ ŽUPANIJA TRENUTNO IMA SPREMNE GRAĐEVINSKE DOZVOLE I STUDIJE ZA TRI INKUBATORA, TEHNOLOŠKO-INOVACIJSKI CENTAR, CENTAR ZA MLIJEČNE PROIZVODE, DVA SUSTAVA NAVODNJAVANJA I DVIJE ŠKOLE

ce medicini, metalo – prerađivačkoj te automobilskoj industriji, optički mjerni uređaji za kontrolu kvalitete gotovih proizvoda te uređaj za virtualno kiparenje modela, kao napredna tehnika pri izradi dizajnerskih rješenja i prototipova proizvoda. Profesionalni foto-studio omogućit će našim poduzetnicima snimanje proizvoda kao i izradu kvalitetnih fotografija i ostalih promotivnih materijala i kataloga.

Svakim projektom smo doprinijeli razvoju Županije i napravili svojevrsan iskorak u menadžerskom vođenju regionalne samouprave. Mi smo Županija koja je kupila dva dvorca tj. kuriju i dvorac i dajemo im novi sjaj upravo kroz projekte financirane EU sredstvima, onako kako smo vidjeli da se radi i u samoj EU. Pri tome se naravno vodimo ekonomskom logikom održivosti i isplativosti financiranja takvih projekata. Upravo smo potpisali ugovor za obnovu dvorca Janković u Suhopolju vrijedan oko 40 milijuna kuna, od kojih je bespovratno 33 milijuna kuna. Jednostavno nismo mogli propustiti priliku obnove naše kulturne baštine po uzoru na EU i vrlo smo ponosni na ovaj projekt.

Jeste li zadovoljni brojem apliciranja vaše županije na projekte Europske unije?

Mi smo s konkretnom prijavom naših projektnih ideja krenuli ozbiljno tek

2009. kada se pojavio prvi prekogranični natječaj na koji smo mogli ozbiljnije prijavljivati naše projekte, odnosno kada je ubrzanim tempom krenula s radom Razvojna agencija VIDRA. Bilo nam je najvažnije stvoriti bazu kvalitetnih stručnjaka u agenciji i županiji, na svaki smo natječaj prijavili puno više projekata svjesni da nećemo moći sve dobiti ali ujedno vrlo radosni za svaki dobiveni projekt. Sada govorimo o broju od stotinjak projekata financiranih iz EU fondova ukupne vrijednosti oko 200 milijuna kuna.

▶▶ ŽUPANIJA JE KUPILA KURIJU I DVORAC, A UPRAVO SMO POTPISALI UGOVOR ZA OBNOVU DVORCA JANKOVIĆ U SUHOPOLJU VRIJEDAN OKO 40 MILIJUNA KUNA, OD KOJIH JE BESPOVRATNO 33 MILIJUNA

VIDRA je postala prepoznatljiva agencija za kvalitetnu izradu i provedbu EU projekata na nacionalnom nivou i poželjan projektni partner na svim natječajima. Za mene je VIDRA još uvijek najvažniji projekt Virovitičko-podravské županije jer sve ono što se na čitavom području Županije financira, ima ili je imalo neku poveznicu s VIDROM. Istaknula bih činjenicu kvalitetnog planiranja projekata koje smo pokrenuli prije nekoliko godina kako bismo spremni dočekali Strukturne fondove. U ovom trenutku Virovitičko-podravská županija ima spremno s građevinskim dozvolama i svim studijama projekte za tri inkubatora, tehnološko-inovacijski centar, centar za mliječne proizvode, dva sustava navodnjavanja, dvije škole, a među prvima smo dobili EU sredstva za studentski dom u Virovitici. Sve su to projekti koji služe za jačanje konkurentnosti gospodarstva županije i dugoročno će promijeniti samu ekonomsku sliku županije. VIDRA je prijavila stotinjak projekata za naše poljoprivrednike na natječaje ruralnog razvoja s visokim postotkom prolaznosti i tu je nemjerljiva njihova uloga.

Prema Državnom uredu za reviziju u Županiji nisu utvrđene nepravilnosti i propusti u financiranju iz županijskog proračuna i Županija je dobila bezuvjetno mišljenje revizije. Na koji način se provodi priprema, provedba i ostale aktivnosti projekta za tako dobre rezultate?

Kombinacijom najkompetentnijih timova iz Županije i VIDRE, a po resorima kamo projekti pripadaju. Uvijek sam inzistirala da Upravni odjeli moraju biti uključeni u provedbu EU projekata iako najveći dio naravno odrađuje djelatnici VIDRE. Isto tako, Služba za financije je uključena u sve projekte neovisno o kojem se resoru i izvoru financiranja radi. Odgovornim pristupom samih djelatnika kao i naših korisnika jer ne zaboravimo, VIDRA piše i sudjeluje u provedbi EU projekata i naših proračunskih korisnika dok Županija vodi računa o financiranju takvih projekata, stvoreni su kvalitetni razvojni timovi koji iza sebe imaju značajno iskustvo koje je rezultiralo bezuvjetnim mišljenjem Državne revizije o županijskom proračunu za 2015. godinu. ♦

Sanja Bošnjak naglašava kako je svaki provedeni projekt doprinio razvoju Županije i napravio svojevrsan iskorak u menadžerskom vođenju regionalne samouprave

PD

▶▶ ISTAKNULA BIH ČINJENICU KVALITETNOG PLANIRANJA PROJEKATA KOJE SMO POKRENULI PRIJE NEKOLIKO GODINA KAKO BISMO SPREMNI DOČEKALI STRUKTURNE FONDOVE

Krapinsko-zagorska županija Uz pomoć Europske investicijske banke proveli energetska obnovu vrijednu 12,5 mil. kn

Energy Globe nagrada za obnovu škola

Imajući u vidu korištenje obnovljivih izvora energije i primjenu mjera energetske učinkovitosti kao odgovor na izazove održivog razvoja, na zajedničku inicijativu Krapinsko-zagorske županije i Regionalne energetske agencije Sjeverozapadne Hrvatske te u suradnji sa Zagorskom razvojnom agencijom, 2011. godine pokrenut je velik projekt ulaganja u poboljšanje energetske učinkovitosti osnovnih škola.

Potaknuti visokom potrošnjom energije te visokim troškovima održavanja s jedne te sveprisutnim rastom cijena energenata s druge strane, kao dugoročno rješenje uz postizanje energetske i novčanih ušteda provedena je energetska obnova na ukupno 10 osnovnih škola čija je vrijednost projekta iznosila 12,5 milijuna kuna.

Uz jedinstveni pristup u financiranju samog projekta na način da je isti podržala Europska investicijska banka s 1,5 milijuna kuna bespovratnih sredstava uz uvjet ostvarivanja minimalnih energetske uštede od 30%.

Na 10 osnovnih škola izvršeni su brojni radovi – zamjena vanjske stolarije, izgradnja toplinske ovojnice, izolacija stropa prema negrijanom tavanu, rekonstrukcija kotlovnice te pilot

projekt ugradnje geotermalne dizalice topline za grijanje. Prvi sustav geotermalne dizalice topline u kategoriji obrazovnih ustanova u Hrvatskoj instaliran je upravo u okviru ovog projekta.

Ono što je učinilo ovaj projekt inovativnim je pristup u financiranju samog projekta, gdje su po prvi put osigurana sredstva Europske investicijske banke za ovakav jedinstveni pothvat. Ukupna ostvarena ušteda ener-

Krapinsko-zagorski župan
Željko Kolar

FOTO

gije iznosila je 31,75%, čime su premašeni prvotno postavljeni ciljevi.

Ova ušteda energije podržana je od strane Europske investicijske banke koja je osigurala smanjenje kredita u iznosu od 15%.

Projektom je postignuto ukupno smanjenje emisija od 200 tona CO₂ s ukupnim energetske uštedama od 854 MWh te je instalirano 11.4 kW obnovljivih izvora energije.

Ovaj projekt ubrzo je postao primjer drugim regionalnim i lokalnim vlastima koje se obvezuju dovesti svoje zgrade u visoki energetske razred uz smanjenje postojeće potrošnje energije. Projekt poboljšanja energetske učinkovitosti osnovnih škola je prvi takav projekt u ovom dijelu Europe, kojim su se modernizirale škole po zelenim energetske principima.

Za navedeni projekt Krapinsko-zagorska županija dobila 'energetskog Oscara', Energy Globe nagradu, jednu od najprestižnijih međunarodnih nagrada na području zaštite okoliša, za održive inicijative iz cijelog svijeta.

Svake godine za dodjelu nagrade nominirano je više od 1000 projekata iz 160 zemalja, koji imaju za cilj očuvati resurse, potaknuti korištenje obnovljivih izvora energije i smanjiti emisiju CO₂.

Grad Zagreb

Projekt Komplex Kajzerica – URIHO kreće u realizaciju krajem 2017.

Svrha centra Rehabilitacija i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Projektom se Zagreb pozicionira kao europski primjer socijalno inkluzivnog grada

Financijski značajno zahtjevniji Projekt Komplex Kajzerica – URIHO, koji također može krenuti u prvu fazu realizacije već krajem 2017. obuhvaća izgradnju i osnivanje centra za rehabilitaciju odraslih osoba s tjelesnim oštećenjem u svrhu zapošljavanja i jačanja kapaciteta osoba s invaliditetom za ulazak na tržište rada, ukupne procijenjene vrijednosti 340 milijuna kuna (45 milijuna eura).

Kompleks se sastoji od tri komplementarne cjeline: Edukacijsko-rehabilitacijskog doma za osobe s invaliditetom, Proizvodno-rehabilitacijskog kompleksa

i sportske dvorane prilagođene osobama s invaliditetom.

Ovakav inovativan međusektorski pristup predstavlja značajan iskorak u poticanju zapošljavanja osoba s invaliditetom i iskorištava potencijal tržišta osoba s invaliditetom, čime se Zagreb pozicionira kao prepoznatljiv primjer socijalno inkluzivnog grada na karti Europe.

Zbog regionalnog i nacionalnog značaja projekta za osobe s invaliditetom na području RH, projekt je Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU predložen za uvrštavanje u Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. ❖

Požeško-slavonska županija

Projekt 'Obrazujmo se zajedno II' uspješno priveden kraju

Pomoć u nastavi Potpora uključivanja učenika s teškoćama u škole

Županijskoj vijećnici održana je završna konferencija projekta 'Obrazujmo se zajedno II'. Konferenciji su nazočili požeško - slavonski župan Alojz Tomašević, direktorica razvojne agencije Panora Senka Horvat, pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti dr. Vesna Vlašić, voditelj projekta Danijel Majer, ravnatelj škola te pomoćnici u nastavi.

Cilj projekta bio je pružiti potporu uključivanju učenika s teškoćama u osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove na području Požeško-slavonske županije, kako bi se osigurali uvjeti za poboljšanje njihovih obrazovnih postignuća, uspješniju socijalizaciju i emocionalno funkcioniranje, a sve uz potporu senzibilizirane javnosti.

Projekt se provodio u 11 osnovnih i dvije srednje škole s područja Požeško - slavonske županije. Kroz projekt je prošlo ukupno 129 osoba: 77 učenika, 41 pomoćnik u nastavi, 8 osoba je išlo na dodatnu edukaciju, od kojih su neki kasnije i uključeni u projekt, te voditelj projekta.

Projekt 'Obrazujmo se zajedno II' sufinanciran je sredstvima Europske unije, Europskog socijalnog fonda, Operativnog programa 'Učinkoviti ljudski potencija-

Završna konferencija projekta

li' 2014.-2020., u okviru natječaja 'Osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama' u sklopu mjera Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Ukupna vrijednost projekta je 1,73 milijuna kuna od čega bespovratnih sredstava iznosa od 1,64 milijuna kuna, dok su sredstva Požeško - slavonske županije iznosila 86.500 kuna. U tijeku je priprema dokumentacije za novi natječaj i očekuje se da će 60-ak učenika i iduće školske godine imati pomoćnike u nastavi. ❖

kolumna

Partnerstvo, povjerenje i suradnja nacionalne, regionalne i lokalne razine kao ključni preduvjeti za uspješno korištenje EU fondova i članstva Hrvatske u EU

Iako je prošlo već tri godine otkako smo postali ravnopravna članica Europske unije, ne možemo se oteti dojmu da još prolazimo fazu 'dječjih bolesti' po pitanju sposobnosti korištenja privilegija koje nudi članstvo u Europskoj uniji. Mogućnost korištenja bespovratnih sredstava Europske unije, odnosno EU fondova često je prva asocijacija na prednosti članstva koje međutim u Hrvatskoj još uvijek ne koristimo.

Nedostatno korištenje EU fondova u Republici Hrvatskoj donekle je razumljivo i očekivano – svaka nova zemlja članica prolazila je fazu prilagodbe i jačanja kapaciteta za razumijevanje i suočavanje s kompleksnim sustavom funkcioniranja EU i pravilima igre u segmentu korištenja EU fondova.

“ DOKUMENT 'ZAJEDNIČKA NACIONALNA PRAVILA' NIJE JAVNO DOSTUPAN, ŠTO ZNAČI DA KORISNICIMA NISU POZNATA SVA PRAVILA IGRE ZA KORIŠTENJE NOVACA IZ EU FONDOVA U RH, VEĆ SE ISTA OBJAVLJUJU TEK U OKVIRU POJEDINOG NATJEČAJA

denog područja – županije, grada ili općine, odgovarajući projekti koji se mogu financirati EU sredstvima, kao i predviđena dinamika provedbe takvih projekata.

Na taj način i nacionalna razina – tijela nadležna za dodjelu sredstava i korisnici EU fondova (lokalna i regionalna samouprava, građani i poduzetnici) mogu planirati i uskladiti svoje aktivnosti i osigurati pravovremenu pripremu projekata, te planirati dinamiku i intenzitet korištenja EU sredstava (što, kada i na koji način mogu financirati EU fondovima).

Preduvjet za realizaciju ovakve suradnje je uspostava povjerenja između nacionalnih nadležnih tijela (ministarstava te relevantnih agencija) i potencijalnih korisnika EU fondova, ponajviše regionalne samouprave, u cilju iskorištavanja svih raspoloživih stručnih kapaciteta i poticanja međusobnog dijaloga i sustavne razmjene informacija.

Kao i kod bilo kojeg drugog projekta, svaki sudionik mora u roku odraditi svoj dio posla i znati kako njegov posao utječe na konačnu realizaciju projekta.

Tako i sustav korištenja EU sredstava treba gledati kao zajednički nacionalni projekt gdje zaista svi uključeni u sustav EU fondova dijele isti cilj:

Jelena Ricov,
pročelnica
Ureda za
programe
i projekte
Europske
unije u Gradu
Zagrebu

iskoristiti, odnosno potrošiti značajnu količinu novaca (po određenim pravilima) u određenom razdoblju na projekte iz područja definiranih europskim i nacionalnim okvirom – Operativnim programima za korištenje EU fondova u svrhu rasta i razvoja.

Interes je razumljiv - sve što od dodijeljenog iznosa ne iskoristimo na navedeni način, vraćamo u proračun EU, što je nepovratno izgubljen kapital za hrvatske projekte.

Kreiranje i primjena nacionalnih pravila za korištenje EU fondova pokazalo se kao jedan od ključnih izazova za korisnike u svim zemljama EU, dok je u Hrvatskoj kao novoj zemlji članici bez iskustva, upravo taj dio prouzročio najznačajnije probleme u provedbi, velikim dijelom upravo zbog nedostatka suradnje nacionalne, regionalne i lokalne razine.

Učiti iz pogrešaka

U Hrvatskoj primjerice, dokument pod nazivom Zajednička nacionalna pravila ili skraćeno ZNP nije javno dostupan. To znači da korisnicima nisu poznata sva pravila igre za korištenje novaca iz EU fondova u RH, već se ista objavljuju tek u okviru pojedinog natječaja, ostavljajući vrlo malo vremena za pripremu ili prilagodbu projekata pravilima iz natječaja.

Povučemo li usporedbu sa sportom, to je kao da natjecateljima na

“ OKRETANJE STVARNIM I SPECIFIČNIM POTREBAMA ŽUPANIJA I ARGUMENTIRANJE TIH POTREBA NA REGIONALNOJ I NACIONALNOJ RAZINI, PREDUVJET SU ZA KVALITETNU PRIPREMU PREGOVORA O KORIŠTENJU EU FONDOVA U NADOLAZEĆEM RAZDOBLJU

“ U HRVATSKOJ KAO NOVOJ ZEMLJI ČLANICI BEZ ISKUSTVA, PRIMJENA NACIONALNIH PRAVILA ZA KORIŠTENJE EU FONDOVA PROUZROČILO JE NAJZNAČAJNIJE PROBLEME U PROVEDBI, VELIKIM DIJELOM ZBOG NEDOSTATKA SURADNJE NA SVIM RAZINAMA

Olimpijadi nisu poznata pravila igre, već im se pravila za pojedinu sportsku disciplinu objave tek dva do tri mjeseca prije natjecanja!

Kakve rezultate u takvom scenariju možemo očekivati?

Pitanje je jesmo li danas na kraju 2016. godine spremni učiti iz pogrešaka i popraviti ono što možemo popraviti kako bi bili uspješniji do kraja 2020. i pravovremeno se posvetili planiranju za iduće razdoblje 2020.-2027.?

Prva prilika za 'popravlak' pruža nam se upravo sada, u periodu revizije statusa korištenja EU fondova i izmjene Operativnih programa, kada se podvlači crta nad učinjenim i realno sagledava status realizacije, sa ciljem prilagodbe dokumenata i načina rada kako bi se osigurala bolja iskorištenost EU fondova do 2020. godine.

Vrijeme za preokret

Sada je trenutak za uspostavu bliske suradnje nacionalne i regionalne pa i lokalne razine na izmjeni Operativnih programa i sustava upravljanja EU fondova u Hrvatskoj.

Okretanje stvarnim i specifičnim potrebama pojedinog područja, odnosno županije (koje se u Hrvatskoj itekako razlikuju od Istre do Slavonije) i argumentiranje tih potreba strateškim dokumentima na regionalnoj i nacionalnoj razini, neophodan su korak za kvalitetnu pripremu Hrvatske za pregovaranje o područjima koja želimo financirati sredstvima EU, kako u izmjenama Operativnih programa koji su trenutno u provedbi, tako i u izradi pravila i prioriteta za korištenje EU fondova od 2020.-2027.

To je zahtjevan proces u kojem treba dobro argumentirati svaku stavku i odraditi 'domaću zadaću' za konzultacije s Europskom komisijom, ali to je ujedno i šansa za osiguravanje EU sredstava za projekte koji su u zadanim rokovima realno izvedivi i utemeljeni na stvarnim potrebama 'na terenu'.

Primjenom takvog pristupa i Hrvatska će umjesto postavljanja pitanja "smijemo li neki projekt financirati EU novcem", doći u poziciju da pitamo "kako je najjednostavnije EU novcem financirati projekte" - one projekte koji su utemeljeni na našim stvarnim potrebama i kojima se Hrvatska približava ciljevima kohezijske politike Europske unije.

Hrvatska Zajednica županija spremna je pružiti značajan doprinos uspostavi takve suradnje, te na raspolaganje nadležnim nacionalnim tijelima staviti stručne kapacitete i iskustvo svih svojih članica s dokazanim uspjehom u korištenju EU fondova. ❖

Brojne specifične i objektivno nepovoljne okolnosti mogu poslužiti kao opravdanje za nisku iskorištenost EU fondova u Republici Hrvatskoj, no ostaje neupitno da su i sama nacionalna tijela odgovorna za kreiranje nerealnih očekivanja stvorenih kod potencijalnih korisnika EU fondova.

Prisjetimo se samo koliko smo puta svjedočili porukama iz dosadašnjih Vlada RH, kako se rješenje svih ekonomskih i socijalnih problema nalazi upravo u EU fondovima?

Važnost planiranja

Nažalost, iskustvo je pokazalo da veliki dio projekata i potreba građana nije moguće realizirati EU fondovima. Dosadašnji idealistički i nerealni pristup, treba stoga zamijeniti pragmatičnim i objektivnim pristupom, po uzoru na način kojim zrelije zemlje članice, kao što je često spominjana Poljska, pristupaju ovom pitanju.

Uspješno korištenje EU fondova kod takvih je zemalja velikim dijelom uvjetovan upravo uskom suradnjom nacionalne i regionalne razine već u fazi programiranja (planiranja), kada se definiraju specifične potrebe odre-

Splitsko-dalmatinska županija Upotrebom naprednih informacijsko-komunikacijskih tehnologija protiv požara

Postrojbi Split dodjeljena 25 GPS uređaja za vatrogasna vozila

Udvorani Splitsko-dalmatinske županije, zamjenik župana Luka Brčić dodijelio je 25 GPS uređaja za opremanje vatrogasnih vozila Županijskoj vatrogasnoj postrojbi te Javnoj vatrogasnoj postrojbi Split nabavljenih u okviru projekta HOLISTIC (Holistički model integralne zaštite od šumskih požara).

Jedan od ciljeva projekta HOLISTIC je potaknuti upotrebu naprednih informacijsko-komunikacijskih tehnologija u zaštiti i prevenciji od šumskih požara, stoga je Splitsko-dalmatinska županija pokrenula aktivnost opremanja vatrogasnih vozila naprednim GPS sustavom za praćenje vozila kao jednu od aktivnosti koja će doprinijeti ostvarenju tog cilja.

Uvodno se nazočnima obratio zamjenik župana Luka Brčić rekavši kako je Splitsko-dalmatinska županija vodeći partner u ovom velikom projektu Jadranske prekogranične suradnje - IPA Adriatic, a koje čine još dvadeset drugih partnera.

Istaknuo je kako je od 2003. godine, kada je u zabilježeno 130 požara i oko šesnaest milijuna eura štete, Županija odlučila zajedno s Vatrogasnom zajednicom pospješiti suradnju na zaštiti i prevenciji šumskih požara.

Godine 2007. Splitsko-dalmatinska županija i FESB krenuli su projekt rane detekcije čime se potvrdila suradnja Županije i Sveučilišta u Splitu. Vrijednost projekta je 9.363.801 eura, a udio županije je 7.453.627 eura. Projekt sufinanciraju sa 85% IPA ADRIATIC, 9% MRRFEU (Fond) i 6% Splitsko-dalmatinska županija. Rezultati projekta su: opremanje vatro-

Zamjenik župana Luka Brčić uručio je vatrogascima GPS uređaje

PD

snih vozila naprednim GPS sustavom za praćenje vozila, opremanje vatrogasaca suvremenim tabletima kojima mogu mapirati površinu zahvaćenu požarom i gledati slike iz drona, opremanje komandnog vozila i mobilne jedinice za praćenje požara opremljene suvremenim kamerama i što je posebno značajno dromom koji može ostati satima u zraku i nadzirati požarište infra-crvenim (toplinskim) kamerama, upotreba suvremenih GIS tehnologija u predviđanju mogućeg širenja već nastalog požara, postavljanje naprednog video sustava u vidljivom i IR

području za rano otkrivanje i praćenje požara na četiri lokacije u Zagori, priobalju i na otoku (Sinj, Kaštela, Omiš, Hvar), razvoj novih modela čišćenja šuma i korištenja biomase i instalacija kotlovnice na biomasu (sječka/peleti) i sustava centralnog grijanja u osnovnoj školi Kneza Branimira u Muću Donjem.

Ukupna vrijednost opreme za informacijsko-komunikacijsku tehnologiju u protupožarnoj preventivi i zaštiti iznosi 3.112.500 kuna, a za razvoj novih modela čišćenja šuma i korištenja biomase u osnovnoj školi Kneza

U OKVIRU PROJEKTA HOLISTIC VATROGASCI SU OPREMLJENI I SUVREMENIM TABLETIMA KOJIMA MOGU MAPIRATI POVRŠINU ZAHVAĆENU POŽAROM, GLEDATI SLIKE IZ DRONA I NADZIRATI POŽAR

Branimira“ u Muću Donjem iznosi 690.000 kuna.

Zapovjednik Vatrogasne zajednice Županije Dražen Glavina zahvalio je na donaciji GPS uređaja i iako ih neke vatrogasne postrojbe već posjeduju svakako će doprinijeti zaštiti vatrogasaca, prvenstveno u pružanju informacija o njima i vozilima na terenu, kako bi im se u slučaju potrebe mogla brzo pružiti pomoć.

Zapovjedno je vozilo vrlo važno jer će tu Zapovjedništvo moći kvalitetno djelovati kao i kamere koje će pokazivati gdje se i kako širi požar. ❖

Ličko-senjska županija

Brendiranje ličkog sira škripavca

Inicijativa Pokrenut je proces zaštite sira oznakom zemljopisnog podrijetla

Uspostava sustava kvalitete "Lika quality" PD

Lojalna akcijska grupa Lika (LAG LIKA) je u suradnji s Udrugom malih sirara Ličko senjske županije 'Lički škripavac' pokrenula proces zaštite sira Lički škripavac zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla, najprije na hrvatskom, a kasnije i na europskom nivou. Prema Ministarstvu poljoprivrede upućena je prijava na natječaj za dodjelu potrebnih sredstava za izradu specifi-

kacije Ličkog škripavca, najvažnijeg dokumenta u postupku zaštite proizvoda oznakom zemljopisnog podrijetla. Procjena prijave je u tijeku. LAG LIKA je 2015. pokrenuo projekt INTEGRA LIKA 2020 čiji je krajnji cilj brandiranje Like i podvelebitskog primorja kao globalno poznate i ekološki prihvatljive destinacije s prepoznatljivim prirodnim ljepotama, bogatom ponudom autohtone hrane te samoodrživim gospodarstvom. U skladu s navedenim projektom LAG LIKA je prijavio projekt 'Brendiranje proizvoda nematerijalne kulturne baštine - priprema tradicijskog ličkog sira škripavca i cjelokupne destinacije Like' na HEP-ov natječaj 'Svjetlo na zajedničkom putu' kojim je osiguran dio sredstava za edukaciju ugostiteljskih djelatnika o autohtonoj gastronomskoj ponudi područja te uspostavljanje regionalnog sustava kvalitete s oznakom 'Lika quality'. ❖

Sisačko-moslavačka županija

Zajednica proizvođača meda u Novskoj

Potencijal Putem EU fondova na raspolaganju oko pola milijuna eura

Nakon osnivanja zajednice proizvođača meda na području više slavonskih županija, u Novskoj bi mogao biti i jedan od područnih ureda. Članovi Pčelarske udruge 'Metvica' Novska koja broji oko 130 pčelara, vide u osnivanju zajednice šansu i pozdravljaju nastojanja Sisačko-moslavačke župa-

nije kao i Razvojne agencije SIMORA da Novska bude jedna od budućih središta okupljanja pčelara. Kako je rekao Željko Đurić, dopredsjednik 'Metvice', to je razumljivo i stoga što članovi njihove udruge imaju najviše košnica s pčelama koje sele prema periodu paše na razne lokacije u Hrvatskoj.

Okupljeni na sastanku s predstavnicima županije i zamjenikom ministra poljoprivrede Tugomirom Majdakom, mogli su čuti mogućnosti i značaj osnivanja Pčelarske organizacije. Ono što ističe Mario Čelan, direktor Županijske razvojne agencije, je mogućnost da kroz ovaj oblik udruživanja mogu računati na europska sredstva putem natječaja, za nabavku repromaterijala, formiranje punionica, a što je posebno značajno, brendiranje visoko kvalitetnog meda koji proizvode. Radi se o pola milijuna eura u kraćem razdoblju koji stoje na raspolaganju. ❖

Medari s predstavnicima Županije PD

Županija poduzetnicima s pola milijuna kuna sufinancira izradu projekata

Međimurska županija Novi vjetar u leđa za još uspješnije prijavljivanje projekata na fondove Europske unije

U Međimurskoj županiji smanjuje se nezaposlenost, otvaraju nova radna mjesta, razvijaju poduzetničke zone te bilježi rast prihoda i izvoza.

Svjesni kako takve rezultate valja zadržati, te poduzetnicima osigurati sve uvjete koje bi u svom poslovanju mogli zatrebati, napravili su još jedan korak više i osigurali sredstva kojima će pomoći svojim poduzetnicima u pripremi natječajne dokumentacije za lakši pristup bespovratnim sredstvima za 2016. godinu.

Međimurska županija tako kreće s jednim projektom koji je direktna pomoć i potpora lokalnom gospodarstvu, a tiče se direktno EU fondova.

Jednostavnija prijava projekata

“Nakon nekoliko godina dočekali smo novo financijsko sedmogodišnje razdoblje Europske unije koje podrazumijeva otvaranje niza natječaja, mogućnosti sufinanciranja i privlačenja sredstva, pa i na ovakav način želimo zadržati onaj status koji imamo, da smo po glavi stanovnika najuspješnija županija u privlačenju sredstava koje nudi EU.

Naša je odgovornost da lokalnom gospodarstvu omogućimo lakše kandidiranje i odobravanje traženih sredstava”, objasnio je župan Međimurske županije Matija Posavec na predstavljanju ovog poticaja međimurskom gospodarstvu i dodao kako će se osmišljavanjem ovog projek-

Međimurski župan Matija Posavec predstavio je nove potpore

PD

ta s Regionalnom razvojnom agencijom Međimurje REDEA-om pružiti dobar primjer te domaćim poduzetnicima omogućiti lakšu prijavu za još uspješnije poslovanje, što podrazumijeva i proširenje proizvodnje, nova zapošljavanja, novi standard za same gospodarstvenike te u

konačnici veće plaće što je jedan od osnovnih ciljeva.

Ono što je posebno važno, dokumentacija i procedura za prijavu biti će jednostavne, jer kako je naglašeno, ne želi se dodatno opteretiti poduzetnike, već im olakšati na svakom koraku prijave.

Povećanje interesa

Ono što je plan i namjera Međimurske županije je da se dodijele bespovratna sredstva za investicije za dobivanje bespovratnih sredstava do 300.000,00 kuna za poduzetnike u visini 50% ili maksimalno 3000 kuna.

Dakle poduzetnik prijavi svoj projekt, od ministarstva ili nekog tijela koje dodjeljuje potpore dobije maksimalno 300.000 kuna, a Županija mu pomogne u pripremi dokumentacije od 50% za mikro i male poduzetnike.

Nisu zaboravili ni na one veće poduzetnike i projekte, koji idu u investicije veće od 300.000 kuna. Njima će se također dodjeljivati potpore od 50% za mikro i male u maksimalnom iznosu do 15.000 kuna i 40% za srednje poduzetnike u maksimalnom iznosu do 12.000 kuna.

Međimurska županija očekuje da će ovim programom potpora utjecati na povećanje broja prijava međimurskih poduzetnika na natječaje za bespovratne potpore što će u konačnici dovesti do većeg broja dodijeljenih potpora i implementiranih projekata ulaganja poduzetnika. ❖

▶▶ ZA INVESTICIJE DO 300.000 KUNA PODUZETNICI ZA IZRADU DOKUMENTACIJE MOGU DOBITI BESPOVRATNA SREDSTVA U VISINI DO 3000 KUNA, A ZA VEĆE PROJEKTE IZNOS SE PENJE DO MAKSYMALNIH 15.000 KUNA

Koprivničko-križevačka županija

Župan Koren: U pripremi je 290 projekata ukupne vrijednosti 2,5 milijardi kuna

'Kapitalci' U planu je izgradnja Regionalnog centra za gospodarenje otpadom 'Piškornica', Akumulacija Sirova Katalena i sustav navodnjavanja Koljak

Koprivničko-križevačka županija obilježila je Dan Europe konferencijom za novinare na temu 'EU i međunarodni projekti Koprivničko-križevačke županije' prilikom čega su istaknuti projekti koje Županija provodi.

“Iznimno smo angažirani kao Županija, ali i zajedno s našim jedinicama lokalne samouprave, gradovima i općinama u pripremi mnogih projekata”, istaknuo je župan Darko Koren na samom početku konferencije te dodao kako u ovom trenutku Koprivničko-križevačka županija i gradovi i općine pripremaju 290 projekata ukupne vrijednosti preko 2,5 milijardi kuna. Pored toga, župan je izvijestio prisutne kako su već ishodene građevinske dozvole za 69 projekata ukupne vrijednosti 393 milijuna kuna te ka-

Predstavljeni su istaknuti projekti Županije

PD

ko zajedno s Regionalnim centrom za gospodarenje otpadom sjeverozapadne Hrvatske 'Piškornica' čija je vrijednost 532 milijuna kuna te s projektom Akumulacija Sirova Katalena i sustav navodnjavanja Koljak vrijednosti 98,8

milijuna kuna predstavlja ukupno 71 projekata na području Županije u vrijednosti gotovo milijardu kuna.

“Uvjeren sam da će projektom Regionalni centar za gospodarenje otpadom sjeverozapadne Hrvatske 'Piškornica' biti ostvaren taj naš povijesni cilj, a to je da se taj centar počne graditi. U završnoj smo fazi predaje dokumentacije u Bruxellesu i odobrenja 85 postotnog financiranja investicije koja je vrijedna gotovo 600 milijuna kuna.”

Župan se osvrnuo i na članstvo Koprivničko-križevačke županije u Savezu Alpe Jadran te naglasio kako su kao članica izuzetno aktivni u tome i kako su povukli najviše sredstava:

“Ukupno nam je u razdoblju od 2014. do 2016. godine odobreno 33.850 eura, a pored toga na posljednjoj sjednici održanoj 28. travnja ove

godine odobreno nam je 12.400 eura.” Ravnateljica PORE Razvojne agencije Podravine i Prigorja Melita Birčić kratko je navela pripremljene projekte u prošloj godini te dodala:

“Tijekom protekle godine provodili smo desetak projekata ukupne vrijednosti 1,2 milijuna eura, a trenutno sada imamo njih devet u provedbi ukupne vrijednosti 2,6 milijuna eura. To su projekti iz domene obrazovanja, socijalne skrbi, turizma i poduzetništva, te su vrlo širokog spektra, a svi su od značaja za razvoj naše Županije.”

Pored toga, ravnateljica Birčić osvrnula se i na objavljeni javni poziv u sklopu Interreg V-A Programa suradnje Mađarska – Hrvatska 2014.-2020. te istaknula kako je u pripremi 16 projekata ukupne vrijednosti 8 milijuna eura. ❖

Istarska županija

Obilježena 10. godišnjica osnutka Jadransko-jonske euroregije

Flego: Realizirano 57 projekata

U Puli je obilježena 10. godišnjica osnutka Jadransko-jonske euroregije, međunarodnog udruženja regionalnih i lokalnih vlasti na jadransko-jonskom području. Program proslave, koji je okupio brojne domaće i inozemne goste, započeo je međunarodnom konferencijom na temu 'Prošlost, sadašnjost i budućnost makroregionalne suradnje na Jadransko-jonskom području – kapitalizacija zajedničkih iskustava i rezultata – kako učinkovito postići ciljeve EUSAIR strategije', održanoj u Zajednici Talijana - Circolo. Program je nastavljen Svečanom akademijom u izložbenom prostoru u podzemlju amfiteatra, gdje se gostima prvi obratio pulski gradonačelnik Boris Miletić poručivši kako su "danas u Europi povezivanja i zajedništvo potrebni nego ikad". Istarski župan Valter Flego je kazao kako je tijekom desetljeća postojanja ovog udruženja, realizirano čak 57 zajedničkih projekata, čija vrijednost za istarske korisnike gotovo 13 mil. eura. ❖

Istarski župan Valter Flego

Karlovačka županija

Sándor Csengödi u posjetu Karlovcu

CETC-EGTC Intezivnija suradnja

Sándor Csengödi, direktor strateškog centra Centralnog Europskog transportnog koridora (CETC-EGTC) je u srpnju posjetio Karlovačku županiju. Na sastanku u Karlovcu, sudjelovali su, osim Csengödi, članovi Skupštine i Nadzornog odbora CETC-a, Eva Sobotik-Pavan i Branka Šeketa, Kruno Kralj voditelj projekta Strategije Razvoja prometa Karlovačke županije te Nada Milošević iz Primorsko-goranske županije pročelnica i savjetnik za projekte Tomislav Kanžija. Skup je u ime Karlovačke županije pozdravio župan Ivan Vučić. Tema sastanka bila je intenziviranje suradnje u programu i predlaganje te realizacija zajedničkih projekata kroz CETC-EGTC inicijativu. ❖

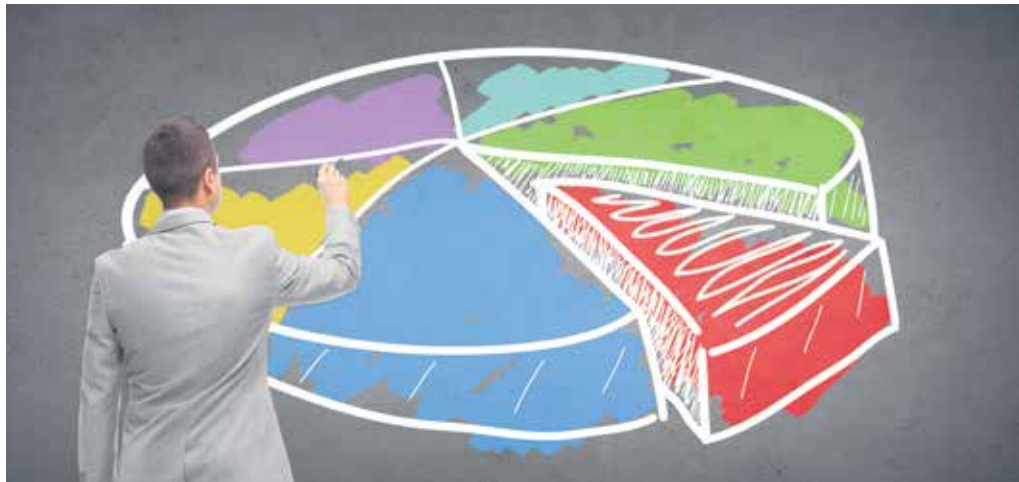
Županije žele podatke o proračunima svih jedinica na jednostavan i čitljiv način dati na uvid svim građanima

Maskimalna transparentnost Po prvi puta će jedna razina samoupravne vlasti imati unificirani prikaz

Otvorenost proračuna na svim razinama upravljanja – pored osobitog značaja za javne financije, cijenu i kvalitetu pruženih usluga, značajan je alat i za bolji dijalog građana i izabranih političkih predstavnika u cilju vraćanja povjerenja. Riječ je naravno i o vječnoj 'mantri' u koju se političari kunu, no koja sve više potvrđuje i na djelu, moguće i pod utjecajem skorašnjih lokalnih izbora.

Naime, koje su upravne razine vladanja u Hrvatskoj u pogledu proračuna zasad najotvorenije, pokazalo je nedavno istraživanje Instituta za javne financije: riječ je o županijama, njih 20 i Grad Zagreb koji se inače zauzimaju za funkcionalnu decentralizaciju na dobrobit građana, pa posve prirodno iz tog kruga koji po otvorenosti proračuna prednjači dolazi i najava nastavka konkretnih aktivnosti na jačanju proračunske transparentnosti. Predsjednik Hrvatske zajednice županija i šibensko-kninski župan Goran Pauk ovih je dana najavio novi projekt koji pokreće Zajednica u suradnji s tvrtkom Coin, a tiče se upravo transparentnosti proračunskih podataka. Ukratko, županije žele podatke o proračunima svih jedinica, na jednostavan i čitljiv način dati na uvid građanima, kako bi mogli znati kako se i za što troše proračunska sredstva. Sve što planiraju realizirati kroz svoj novi projekt svodi se na dva osnovna cilja. Prvi cilj ujedno je i modus, odnosno omogućiti će da sve županije putem jednostavne aplikacije, dakle na potpuno unificiran način, otvore i vizualiziraju županijske proračune po svim klasifikacijama. Drugi je cilj navedenog projekta jednako važan, a on će omogućiti županijskoj upravi usporedbu lokalnih i regionalnih proračuna na svim razinama, kao i gospodarskih pokazatelja, i tako pokrenuti kompetitivnost, podići produktivnost te efikasnost rada županijskih uprava.

Zbog brojnih noviteta koje ova aplikacija donosi po prvi put će jedna razina samoupravne vlasti imati unificirani prikaz, što se već i u prvim ocjenama tumači kao velik iskorak u transparentnosti - letvica će se praktički podići u do jučer nezamislive visine, pa čak i u odnosu na nacionalnu upravnu razinu. U tom kontekstu ova se inicijativa promatra i kroz prizmu ukupnih rashoda i izdataka svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u 2015. (izvor Ministarstvo financija RH). Oni su ukupno iznosili 22,7 milijardi kuna, no udio gradova bio je 66% ili 15,1 milijardi kuna, općina 17% ili 3,8 milijardi kuna, a županija 17%, odnosno 3,7 milijardi kuna. Izdvoje li se iz proračuna sredstva namijenjena proračunskim korisnicima, očigledno je da u rashodima svih lokalnih proračuna županije sudjeluju sa svega 13%,

Rashodi i izdaci u 2015. godini

u milijunima kn

	Rashodi i izdaci		Prijenosi proračunskim korisnicima		Rashodi i izdaci bez Prijenosa
Gradovi	15.168	66%	3760		11.408 66%
Općine	3822	17%	165		3658 21%
Županije	3769	17%	1514		2255 13%
Ukupno (kn)	22.759	100%	5.438		17.321 100%

Ostvarenje po funkcijskoj klasifikaciji u 2015. godini

u milijunima kn

Opće javne usluge	611	16%
Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	131	3%
Obrazovanje	1340	36%
Ekonomski poslovi	447	12%
Rekreacija, kultura i religija	166	4%
Socijalna zaštita	281	7%
Zdravstvo	479	13%
Zaštita okoliša	141	4%
Javni red i sigurnost	31	1%
Obrana	0	0%
Ostalo (izdaci)	143	4%
UKUPNO (rashodi i izdaci)	3769	100%

Izdvoje li se iz proračuna sredstva namijenjena proračunskim korisnicima, evidentno je da u rashodima svih lokalnih proračuna županije sudjeluju sa svega 13%

PD

odnosno njihovi su rashodi najskromniji. Razlog tome je taj što županije 40% iznosa proračuna, ili nešto više od jedne i pol milijarde kuna, prenose županijskim korisnicima o kojima brinu. Pritom najveći dio sredstava izdvajaju za obrazovanje te zdravstvo i socijalnu zaštitu, što u 2015. iznosi čak 56% od ukupnih županijskih proračuna. To, pak, jasno pokazuje, što i ističe predsjednik Hrvatske zajednice županija Pauk, da sukladno svojim financijskim mogućnostima županije prepoznaju prioritete lokalne zajednice. Funkciju obrazovanja tako su lani sufinancirale u iznosu od 1,34 milijarde kuna, zdravstvo s još gotovo pola milijarde i socijalnu zaštitu sa 281 milijuna kuna.

U konstalaciji po mnogima odličnih podataka iz istraživanja Instituta, koji idu u prilog dobrom funkcioniranju jedinica regionalne samou-

prave, računa se da će projekt 'Otvoreni proračun' donijeti niz benefita. U prvom redu, dostupnost i jasnoća objavljenih podataka lokalne vlasti, što je mogući teren i za stvaranje povjerenja između građana i načelnika, gradonačelnika i župana, a k tome i dodatni argument protiv rezanja sredstava županijama. Sredstva za jedinice lokalne i regionalne samouprave u 2015., naime, smanjena su u odnosu na 2014. za 1,7 milijardi kuna, s time da se najveće smanjenje na prihodovnoj strani jedinica dogodilo na poziciji prihoda od poreza i prireza na dohodak kao posljedica izmjene Zakona o porezu na dohodak.

"Izmjenom ovog Zakona najviše su oštećene županije jer je za pretpostaviti da su gradovi i općine taj gubitak djelomično nadomjestili povećanjem stope prireza, što kod županija nije moguće", zaključuje Pauk. ❖